20 ԿՈՊԵԿ

ՃԷՐՈՒՏԷԻ ՇԱՐԳԻՅԷ

20 ԿՈՊԵԿ

ԱՊՕՆԷ ԳԻՆՈՒԹԼԱՐԸ

	12 ԾԼԷՍ	6 ԾԼԷՍ	3 ԾԼԷՍ
ՍՊԱՄՊՕՀ	140 ՂՐ.	70 ՂՐ.	40 ՂՐ.
ԹԱՇՐԱ	200 »	100 »	

Մէկհատիկ 20 ղրուշան

ԲՕԼԻՍԻԳԻՅԷ ՄԻԼԻՍՅԷ ԹԻՒՃՃԱՐԻՅԷ ՍԱՐՐԱՖԻՅԷ ՎԷ ԻԼՄԻՍՅԷ

ԵԷՎՄԻ ԿԱԶԷԹԱ

ԻԼԱՆԱԹ ԳԻՆՈՒԹԼԱՐԸ

Լինելի, Հնդի վէ Հիւսիսային Ամերիկա տարեկան 5 Հիւսնկիա տարեկան 11ի 10ք. կամ » 3

Մէջտեղը նամակներ տալիս ազնուէր Ս. Հանանէն գրասենեակը ուղղուած ընդհանրապէս բոլոր տարեկան էվրոպա տարեկան ինչպէս ուղղուած տարը։

Խմբագրատան, Գրասենեակի Գրագրի Աղի ճանապարհն նումէրօ 20 Ֆիմէլէկեան մասնաշէնքն առ։ Գրեանքերի մէջտեղ հաղորդուած կազմէ անոնց վէ մեռուլը ՏԻԳՐԱՆ ՀՈՎՀԱՆՆԵԱՆ միւրաճաթ ուղուն։

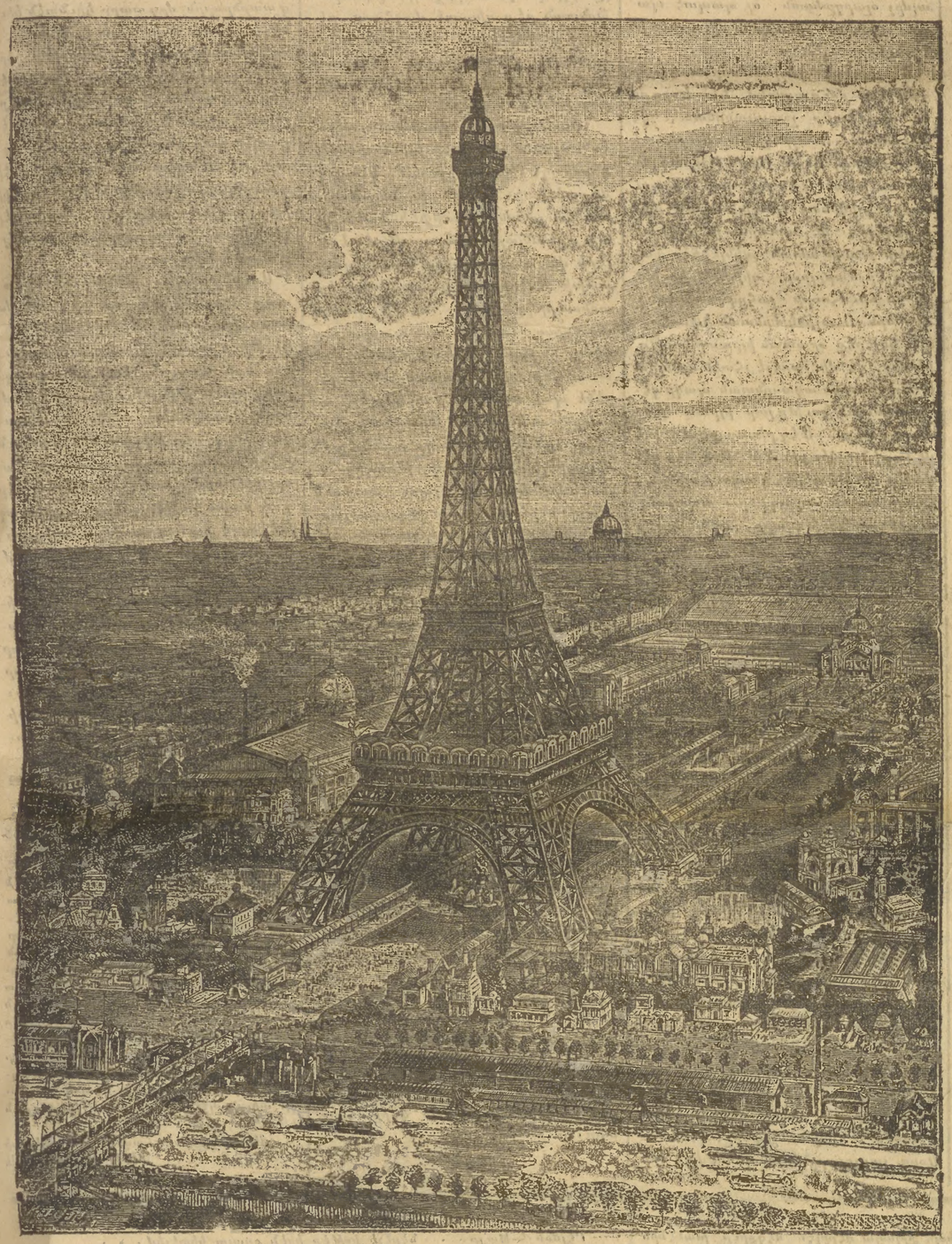

Պալէտէրի բլսմ՝ 1889 սէնէի հաղրէսի Բարիզ Սէրկիի ուսումնական միւնասէպէթիլէ սէրկի մէյանդուսա բէրզ իտիլէն վէ իրթիֆաճա էմսալի նամէսպուգ օլան Էյֆել գուլէսինին բէսմի օլուպ, Սթամպոլ քանդրն գուլէսինին պէշ գաթը եւ քսէքլիկինտէ պուլունան մէգթիւր Էյֆել գուլէսի իլէ տուսնեսատա պուլունան տիկեր էն եւ քսէք գուպպէ վէ գուլէրէր արասընտաքի նինպէթի կէսմէրէրեք իչուն պէրվէճը աթի պիր ճէտվել նէշր իտէրիզ։

Գիրք։	
Էյֆել գուլէսի	300
Բարիզտէ Նօթր-Տամ նամ ուլու քիլիսէ գուպպէսի	66
Բարիզտէքի Բանթէոն գուպպէսի	83
Ինվալիտ գուպպէսի	105
Բօսատաքի Ս. Պետրոս քիլիսէսի գուպպէսի	131
Սթրազպուրկի ուլու քիլիսէսի չան գուլէսի	142
Ֆրանսատա Բուան չէհրի քիլիսէսի	150
Ալէմանիատա Գօլոնեա ուլու քիլիսէսի	159
Ամերիգատա Ֆիլատէլֆիա չէհրինտէ մէշհուր Վաշինկթըն հէյքէլի	169

ԳԱՏԸՐ ԿԷՃԷՍԻ

Տիւն կէճէ լէյլէի Գատը օյմասը հասէպլիյէ, զաթը հաղրէթը Բատիշահի՝ կէճէ սաաթ 2 բատտէէրինտէ ֆայթօնսիւվար օլարը վէ մուվաճէհէի հիւմայունլարընտա Ղազի Օսման վէ Նամըգ բաշալար հաղարթը պուլընտրը, վէ կիւզէրկեսէր հիւմայունլարընտա ասաքիրը Շահանէ վէ պինէրճէ էհալի սաֆ պէսթէի իհթիրամ օլտրգլարը հալտէ ալայը վալա իլէ Եըլտրզ սէրայընտան խուրուճ իլէ համիտիէ ճամիսնէ ադիմէթ պույուրմուշլար տրը։

Մագամը Վալիտէ Սուլթան հաղրէթլէրիլէ Շահզատէկեանը ճիվանպահթան հաղարթը վէ հարէմը հիւմայուն արապալար իչինտէ պուլունտրգլարը հալտէ ադիմէթը հիւմայունտան էվվել ճամի մէգթիւրը հավլիսնէտ իլէ թարաֆը տուրմուշլար տրը։

Զաթը հաղրէթը Բատիշահի՝ ճամի մէգթիւրտէ քէմալը իշթիրադ իլէ իսթիգպալ օլընարագ, մահֆէլը հիւմայունլարընա չբզ տրզտան վէ Շահզատէկեանը ճիվանպահթան հաղարթը։ Եէ յիսթալա էֆէնտի հաղրէթէրէ, վէ մուշիրան վէ ֆէրիգան վէ սաիր իւմէրա վէ պէնտէկեանը քիրամ իլէ թէրավիհ նամազընը էտա պուլըրտրգտան սօնրա սաաթ 3 բատտէէրինտէ երեկ ալայը վալա իլէ Եըլտրզ սէրայընա ավտէթ պուլըրմըշլար տրը։

Աղիմէթ վէ ավտէթը հիւմայունտա խատէմէի խասսան Շահանէ՝ ի. քի թարաֆտան ֆէնէրլէր չէքմիշ տիր։ Եըլտրզ սէրայը ճիվարընտա քեանն պաղչէլէր վէ տաիրէլէր իլէ համիտիէ ճամիսի վէ ճիվարը հիսապրզ գանտիլ վէ ֆանսալար իլէ թէնվիր իտիրմիշ վէ բէնկեարենկ մէհթապլար վէ ֆիշէնքլէր եագըլմըշ տրը։

Բէղալիք Եըլտրզ սէրայը ճիվարընտա քեանն պէնտէկեանը քիրամ հազարթընն գօնագլարը՝ էնվաի ֆէնէր վէ ֆանսալար իլէ տօնատրլրպ բէք չօգ ֆիշէնքլէր աթըլտրզը վէ էնվաի մահթապլար եագըլտրզը կիպի, պիլճիմզ ճամի վէ մէսճիտլէրին մինարէլէրի, տօնանմաի հիւմայուն, Թօբխանէ, Գալաթա վէ ըՍթամպոլ գուլէլէրի, վէ էպնիյէի միրիզ տախի թէնվիր օլընմըշ, վէ Թօբխանէտէն ֆիշէնքլէր աթըլմըշ տրը։

Ա.յա Սօֆիա ճամիսի իլէ տիկեր պաղը ճամիլէր՝ պէրմիւթատ տիւն կէճէ սաղահա գատար աչրգ պուլընպ, իղտիրատը էօմր ու իգպալը հաղրէթը Բատիշահի տուսի վաճիպ իւլէտասը եատ ու թիղքեար գըլընմըշ տրը։

Տիւն կէճէքի պալը սէյր ու թամաշա իթմէք իչուն հօլանտա վէ Պէլճիգա սէֆիրլէրի իլէ 10 գատար էճնէպի սէյահլար վէ զէվճէլէրի՝ տարբէրի մախսուսէտ հաղրը պուլընմըշլար տրը։

Խարիճիլէ վէ էվգաֆ նազրլարը բաշալար հաղարթրյա, Խարբէտան բաշա հաղրէթլէրի վէ սէյամլրդ բէսմինէ մէմուր միւշիրան վէ ֆէրիգանը քիրամ հաղարթը տիւն աղշամ Մապէյնտէ իֆթար իթմիշլեր վէ թէշրիֆը հիւմայուն էնանոնտա համիտիէ ճամիսնտէ հաղրը պուլունմըշլար տրը։

Հէր սէնէ Գատրը կէճէսինտէ թօրխանէի ամիրէ տաիրէսինտէ պիր լիֆթար զիպաֆէթի քէշիսէսի մութատ օլտրզընտան, պու սէնէ տախի իշպու զիրաֆէթի քէշիսէ օլընրպ, Թօրխանէի ամիրէ խամէրա վէ զապթանտան բէք չօգ զէվաթ հաղ պուլունմըշ տրլյ։

(Պու կիւնքի նիսպէթիզին էօն սահիֆէսինէ էյֆէլ գուլէսինին բէսմի տրճ օլընմասը սէպէպսիզ կիւնլիք վէ Տախիլսէ վէ Թէլէկրաֆ հավատասթըմզը իչուն սօն տահիֆէյէ միւրաճաաթ օլընա։)

ԱԶԳԱՅԻՆ

Բաթրիգ Ամեն. Տ. Խորէն Սրբազան հաղրէթլէրի՝ Արմաշ եօլու իւզէրինտէ վուգու պուլան պիր իրդրզրզ վայ ասաբնտան սօլար Իպ մա մութասարրքիր Սէլիմ Սըրրի ըսչա հաղրէթլէրինէ խուսուսի պիր մէրթուպ թահրիր ու իրսալ իտէրէք, Արմաշ վանքընա կիտէճէք դիյարէթճիլէրին մուհաֆազաի էմնիյէթը հաղրէրի իչուն յուսթէն թէտապիրը լրացրմէ իսթիթրազ պուլրմասընը բէճա իսթմիշ տիր։

Եվվէլճէ իյան օլընարդը իւզրէ, Իրան վէ Հինդիստան Առաջնորդը Սրբազան Դեր. Տ. Գրիգորիս Սրբազան ճուսատա էրմէնի կիւնիւ Ս. Էջմիածնէն Յերուսաղէմ միւվաֆէղէթ իտուպ, էվվէլա Բաթրիգ. իսնէյէ ադիմէթլէ, Բաթրիգ Ամեն. Տ. Խորէն Սրբազան հաղրէթլէրինին զապտպ պէյնինէ մէսնի Բաթրիգ վէ քրիլի Իսթիւճեան Գեր Տ. Գէորգ Ս. վարդապետ իլէ միւրաթթի իսթիք տէն սօնրա Երուսաղեմատուն կիսէրէք օրատա միսաֆիր օլմըշ տրը։

Ռուհանիի մուսամիէյէ պիր էքի հաֆթա պուրատա գալտրգտան սօնրա, մէմէքէթի օրան Ֆիլիպէյ ադիմէթլէ, պիր ազ վագթ տա օրատա իպատէթ իտէճէք տիր։

Միլլէթ մէճլիսը ուսումնարնին կէլէճէք ճուսատա կիւնիւ ագտը իճթիմար մուգարրէր իտի իսէ տէ, Պարամ օլմազ մինասէպէթիլէ օ պիր հաֆթա թաալիպ ու թէէնիր օլընմըշ տրը։

Սիվաս բարաղարընտան Տէր. Մանուէլեան Արժ. Տ. Գարբրիէլ քահանանն Սրվաստա ինչա օլընաճագ պիր մէքթէպ իչուն Գավգասիատա իանէ ճէմ իթմէքտէ օլտրզընը կէչէն կիւն եաղմըշ իտիք։

Պու քէրբէ Թիֆլիս կաղէթալրընտա օգունտուզընա կէօրէ, մէքթէպը մէգթիւր իչուն չիմտիկ տէկին 2000 բուպլի գատար ճէմ օլընմըշ տրը։

Պու կիւնքի Թէվճիհաթ բուսուլասընտա մաէմմունիյէ կէօրիլտիկի վէճճէլէ, գուլուճմը պաղը Նիշասթաճեան Եաղուպ էֆէնտինին վալիտէի միւհթէրէմէսի Տիկին Էլպիս Նիշասթաճեանա Յիւնճի բիւթպէտէն պիր գրթա Շէֆգաթ նիշանը զիչանը իհսան պուլրըմըշ տրը։

Մէմուրիյէթը բուհանիյէ իլէ պիր միւտտէթտէն պէրու Էվրօբատա իճրաի սէյահաթ իտէն Պաղչէճիք քարոզիչի Դուրեան Արժ. Տ. Եղիշէ վարդապետ ճուսատա էրթէսի կիւնիւ Մարսիլեա վարօրը իլէ Տէրսաատէթ ավտէթ իթմիշ տիր։

Մէսմուսաթա կէօրէ, էվվէլքի կէճէ Ֆէրիքէօյունտէ քեային Ս. Վարդանանց քիլիսէսինէ պիր արչրն երիսքսքլիքտէ օյան լբէնճէրէսինտէն խրրսրզալար կիրէրէք պաղը ալթուն վէ կիւմիւշ էշեա սրրդաթ իթմիշլեր տիր։

Ազգ

Յառաջիկայ հինգշաբթի օր, Յեառաքն սերոյ համբարձման տօնի առթիւ, Նորին Բարձր Սրբազնութիւն Ամեն. Տ. Խորէն Սրբազան Պատրիարք հայրն հանդիսաւոր Մաս Պատարագ պիտի մատուցանէ ի Ս. Փրկիչ Եկեղեցւոյ, վասն հոգւոց հանգուցեալոց հաստատութեանս մեծանուն հիմնադրին՝ Պէզճեան Յարութիւն Ամիրայի, նաեւ Յատեանց, Պալեանց և այլոց բարերարաց։

Արդ՝ ներկայիս կը հրաւիրուին բարեպաշտ ազգայինք նոյն աւուր կրօնական հանդիսին ներկայ գտնուիլ ի մխիթարութիւն պատասպարելոց։

Մնամք յարգանօք
ի դիմաց հոգ. Ազգ. Հիւանդանոցի
Ատենադպիր Ատենապետ
Տ. Կիւրեղեան Մ. Յակոբեան
Կ. Պոլիս 15 մայիս 1889

ՊԱԹՈՒՄ

Պաթում մուսիպիրիմիզէն մայիս 8 թարիխէյէ ալտրզրմզը պիր մէքթուպ տրը։

ԻՐԱՆ ՇԱՀԸՆԸՆ ՍԷՅԱՀԱԹԸ Վէ ՄԱՆԱՐ ԿԱԹՈՂԻԿՈՍ

Մուզատէմա թարաֆրնրդա իչար էլլէտիրիլիր վէճէյլէ, Նասրէտտին Շահ հաղրէթլէրի ապրիլին 29ընա Բուսխա հուսուսրնա տախիլ վէ Գասվինա օրատար թարաֆրնտան իսթիզպալէ կլուէն ժէնէրալ Քիշմիշեան վէ մայէթը քէսիրէսի բէֆաղաթընտա պուլունտրզը հալտէ մայիսին Վենտ Երեւան չէհրինէ վասլ օլմուշ տրը։ Մակար Կաթողիկոս հաղրէթլէրի 2 կիւն էվվէլ Երեւանա կէլմիշ Շահ հաղրէթլէրինի պէքլէմէք պուլունմըշ տրը։ Եէվմը մէկթիւբ ասաֆնրնտա Մակար Կաթողիկոս, Երեւան Առաջնորդը վէ տիկեր 4 քիւզ օրօս վէ մայէթինէ թային օլընան ժանտարմա վէ բօյնս նէֆէրատը իլէ Նապէտտին Շահը զիրարէթ իտուպ պիր չարէք գատար միքեալէմէ իթմիշլեր տիր։ Իչպու միքեալէմէտէ Շահ հաղրէթլէրի ուսմանէն էրմէնի միլլէթի վէ խուսուսէն էջմիածին հաղգընտա թէվճէճիւհի ադիմինի պէյան էյլէտիքտէն սօնրա Եէրօբատա սէյահաթնտան Իրանա ավտէթինտէ էջմիածին կէլիպ իատէի զիյարէթի իսէճէկինի վատ էյլէմիշ տիր։ Ամնի վէ Ս. Կաթողիկոս միւզէրատա տախի միղիթա վէրիպ, միւշարէլէյհիւմ տախի Առաջնորդարանա կէլիպ իատէի միղիթա իսթիմիշլեր տիր։

Շահ հաղրէթլէրի Բուս մէմուրիյնի քիրամրյա միւթագաթընտա, Երեւան պէյէտիյէ բէիսի Գեղամեանց թէրճէմանլրդ իսթիմիշ տիր։

Նասրէտտին Շահ՝ էրթէսի կիւնիւ ալարը վալա իլէ Երեւանտան խուրուճ իտուպ այն Յինտէ խանէտանը իմբէրաթօրիյէ մախսուս գաթարլա Թիֆլիսէ վարիտ օլմուշ տրը։ Բրէնս Տօնտուգօֆ՝ մայէթիլէ չը. մէնտրֆէր սթասիօնընտա պէքլէմէքտէ օլտրզը հալտէ, գաթար միւրուտինտէ անիտէ Շահէն վակօնընա կիրիպ ըսմը խոշամէտիլի իլիֆա էյլէմէշ տիր։

Թիֆլիստէ Շահ հաղրէթլէրի՝ մէմուրինը քիրամտան մատա Առաջնորդ Արիստակէս եպիսկոպոս Սեդրակեանը տախի հուդուրընա գապուլ իտուպ իլիֆաթրնա մաղհար էյլէմիշ տիր։ Արիստակէս Սրբազան՝ Վրաստան թեմի էրմէնիլէրի նամրնա օլարագ միւշարէյէյհ հաղրէթլէրինին՝ զիրը թէպարէթլէրինտէ պուլունան էրմէնի թէպասը հագգընտա իպալ պուլուտրզլարը հրմայէտէն տօլայը արզը թէչէքքիւր իթմէքտէ, Շահ հաղրէթլէրի՝ միլլէթմիզէ օլան թէվճէճիւհիանը թէքբար էյլէմիշ տիր։

Եէվմը մէգթիւրտէ Շահ հաղրէթլէրի տէվարը բէսմիյէյի սէյրտէն սօնրա ճամիէ կիտիպ օրատան ավտէթինտէ բրէնս Տօնտուգօֆ թարաֆրնտան վէրիլէն միւբէմմէլ պիր զիյաֆէթտէն սօնրա ագշամա թէաթրօյա կիտիպ մախսուսէն հաղրլրանան Ցարանարզճա պաղը օբէրէթ գըսմարընը սէյր էլլէմիշ տիր։ Մայիսին 5ինտէ միւշարէլէյհ Վլատիգավգաս թարիգիլէ Մոսիուա վէ Բէթէրսպուրկա միւթէվճէճիէն Թիֆլիսէն հարէքէթ էյլէմիշ, վէ հագգլարընա իպալ օլրնան ասարը թազիմատան սօլայը գիյատէսիլէ մէմնունիյէթ կէօսթէրմիշ տիր։

Գոռոմ էրդնի տելեոռա։

Թարիխտէն պիր հաֆթա էվվէլ Թիֆլիս Առաջնորդը Սեդրակեան Գեր. Տ. Արիստակէս Սրբազան՝ չէհրիմիզէ վասլ օլուպ, ախշամ քիլիսէ էէրինէ վասի պիր քեարկիր քիլիսէյթ մէրինի թագտիս էյլէմիշտիր։ Քիլիսէի մէգքիւր իչիւն Պոխոռա էհալիսի իսարաֆընտան 4000 բուպլի ճէմ իտիրմիշ օլուպ, պու պարտէ իանէ ճէմինէ հէնուզ տէվամ իտիլմէքտէ տիր։

ԶԱՆԱԳԳԱԼԷ

Զանագգալէտէն պէր վէճէր աթի եազրըմըշ տրը։

Զորեքշաբթի օր մանուար հեռագիր մը ծանոյց մեզ Ամեն. Տ. Զարմթիւն Պատրիարք Հօր Արարական շրջենաւով յերուսաղէմ ուղեւորութիւնը։ Տեղւոյս ազգայինք փութացին Նորին Սրբազնութիւնը վայելչապէս դիմաւորելու։ Հինգշաբթի առաւօտ ժամը 9ին յատկապէս վարձեալ դրօշակազարդ շգենաւ մը նաւահանգստի կը հեռանար ընդ առաջ ելնելու Պատրիարքական շգենաւին, որոյ մէջ խմբուած էին Թալ. Խորհրդոյ եւ Հոգաբարձութեան անդամք, դպրոցական ազգաբ եւ տեղւոյս ազգային 12 երիտասարդներէ կազմեալ նուագածուած Տաճիր ընկերութիւնը, ժամու մը չափ յաւելանալէ վերջ, նշմարելի եղաւ Արարական շգենաւը որ քիչ յետոյ քովէ քովէ եղանք։ Եւրպայեցոց նաւ Օսմանեան դրօշակը նուագածուց խուսրը նուագեցին իսկոյն Հայրիկ մարը։ Երկու շգենաւներ զուգընթաց սկսան քալել, նուագածուք անընդհատ կը նուագէին, հասան վերջապէս ի նուահանգիստ ուր խարիսխ նետուեց Արարական շգենաւը։ Մակոյկներու միջոցաւ Արարական շգենաւը փոխադրուեցանք ուր Սրբազան Պատրիարք Հայրը պաշտօնապէս ընդունեց զմեզ։ Տեղւոյս երիտասարդներէն Պողոս էֆ. Յակոբեան ատենադպրութիւն մը ընելու ներկայութեան Սրբազան Հայրց, առ որ պատասխանեց Ամեն. Պատրիարք Հայրը դրատուելով Տարտանելցւոց հիւրասիրութիւնը եւ օրհնելով զամենեսին նամանաւանդ Տաճիր ընկերութեան նուագածու երիտասարդութիւնը։ Սրբազան Պատրիարք Հայրը չէր մոռացած այն հիւրընկալութիւնը զոր գտած էր Տարտանելցիներէ Պոլսոյ Պատրիարք ընտրուած ժամանակ Տարտանելի նեղուցէն անցած միջոցին։

Ամեն. Պատրիարք Հօր ուղեկիցք Գեր. Տ. Խորէն Լուսնեան, Տ. Փիլիպպոս Նամառեան Սրբազանք, Տ. Յակոբ Աղոռ Փափազեան եւ Տ. Գէորգ վարդապետք փափաք յայտնեցին ցամաք ելնելու եւ Ս. Եկեղեցին ու ազգային վարժարանը այցելելու, սակայն արդէն շգենաւի մեկնելու ժամանակը մօտեցած լինելուն՝ սա անկարելի պիտի լինէր թէեւ, բայց ըստ խնդրանաց Սրբազան Հայրց, նաւապետը ժամ մ'եւս յետաձգեց իւր ճամբորդութիւնը, որով Սրբազան Հայրք կարող եղան ցամաք ելնելու։ Երբ ծովեզերքը հասան, խուռն բազմութիւն մը շրջապատեց զիրենք, եւ այս բազմութենէ ընկերացեալ գացին ի Ս. Եկեղեցի, որ այժմ ի հիմանց կը նորոգուի ըստ ծրագրի Պոլսեցի Հարտարապետ Մեծ. Աղաւարեան էֆէնտիի։ Գեր. Տ. Խորէն Ս. Հայրը քաջ հասկցաւ շինութեան կատարելագործութեան համար պէտք եղած գումարի անբաւականութիւնը, խոստացաւ մեզ ի Պոլիս վերադարձին հանգանակութիւն մը ընել եւ դարձեալ ներկայ գտնուիլ Ս. Եկեղեցւոյս օծման հանդէսին։ Այցելեցին յետոյ ազգային երկսեռ վարժարանները, եւ ապա գացին ի տուն Մեծ. Սարգիս էֆ. Ղազարեանի ուր փոքր ինչ հանգիստ առին։

Շոգենաւը կը սուլէր, բաժանման ժամանակը հասած էր, դարձեալ նոյն բազմութեամբ գացին ի ծովեզերք եւ անոնի ի շգենաւ որ արդէն խարիսխը վերցուցած մեկնելու վրայ էր, եւ այսպէս բաժնուեցանք մեր սիրելի եւ Սրբազան Հայրերէ բարի ճանապարհ մաղթելով իրենց։

1889 մայիս 13 Տարտանէլ

ԱԶԳ

Խարիճիլէ վէ էվգաֆ նազրլարը բաշալար հաղարթրյա, Խարբէտան բաշա հաղրէթլէրի վէ սէյամլրդ բէսմինէ մէմուր միւշիրան վէ ֆէրիգանը քիրամ հաղարթը տիւն աղշամ Մապէյնտէ իֆթար իթմիշլեր վէ թէշրիֆը հիւմայուն էնանոնտա համիտիէ ճամիսնտէ հաղրը պուլունմըշլար տրը։

Հէր սէնէ Գատրը կէճէսինտէ թօրխանէի ամիրէ տաիրէսինտէ պիր լիֆթար զիպաֆէթի քէշիսէսի մութատ օլտրզընտան, պու սէնէ տախի իշպու զիրաֆէթի քէշիսէ օլընրպ, Թօրխանէի ամիրէ խամէրա վէ զապթանտան բէք չօգ զէվաթ հաղ պուլունմըշ տրլյ։

(Պու կիւնքի նիսպէթիզին էօն սահիֆէսինէ էյֆէլ գուլէսինին բէսմի տրճ օլընմասը սէպէպսիզ կիւնլիք վէ Տախիլսէ վէ Թէլէկրաֆ հավատասթըմզը իչուն սօն տահիֆէյէ միւրաճաաթ օլընա։)

ԱԶԳԱՅԻՆ

Բաթրիգ Ամեն. Տ. Խորէն Սրբազան հաղրէթլէրի՝ Արմաշ եօլու իւզէրինտէ վուգու պուլան պիր իրդրզրզ վայ ասաբնտան սօլար Իպ մա մութասարրքիր Սէլիմ Սըրրի ըսչա հաղրէթլէրինէ խուսուսի պիր մէրթուպ թահրիր ու իրսալ իտէրէք, Արմաշ վանքընա կիտէճէք դիյարէթճիլէրին մուհաֆազաի էմնիյէթը հաղրէրի իչուն յուսթէն թէտապիրը լրացրմէ իսթիթրազ պուլրմասընը բէճա իսթմիշ տիր։

Եվվէլճէ իյան օլընարդը իւզրէ, Իրան վէ Հինդիստան Առաջնորդը Սրբազան Դեր. Տ. Գրիգորիս Սրբազան ճուսատա էրմէնի կիւնիւ Ս. Էջմիածնէն Յերուսաղէմ միւվաֆէղէթ իտուպ, էվվէլա Բաթրիգ. իսնէյէ ադիմէթլէ, Բաթրիգ Ամեն. Տ. Խորէն Սրբազան հաղրէթլէրինին զապտպ պէյնինէ մէսնի Բաթրիգ վէ քրիլի Իսթիւճեան Գեր Տ. Գէորգ Ս. վարդապետ իլէ միւրաթթի իսթիք տէն սօնրա Երուսաղեմատուն կիսէրէք օրատա միսաֆիր օլմըշ տրը։

Ռուհանիի մուսամիէյէ պիր էքի հաֆթա պուրատա գալտրգտան սօնրա, մէմէքէթի օրան Ֆիլիպէյ ադիմէթլէ, պիր ազ վագթ տա օրատա իպատէթ իտէճէք տիր։

Միլլէթ մէճլիսը ուսումնարնին կէլէճէք ճուսատա կիւնիւ ագտը իճթիմար մուգարրէր իտի իսէ տէ, Պարամ օլմազ մինասէպէթիլէ օ պիր հաֆթա թաալիպ ու թէէնիր օլընմըշ տրը։

Սիվաս բարաղարընտան Տէր. Մանուէլեան Արժ. Տ. Գարբրիէլ քահանանն Սրվաստա ինչա օլընաճագ պիր մէքթէպ իչուն Գավգասիատա իանէ ճէմ իթմէքտէ օլտրզընը կէչէն կիւն եաղմըշ իտիք։

Պու քէրբէ Թիֆլիս կաղէթալրընտա օգունտուզընա կէօրէ, մէքթէպը մէգթիւր իչուն չիմտիկ տէկին 2000 բուպլի գատար ճէմ օլընմըշ տրը։

Պու կիւնքի Թէվճիհաթ բուսուլասընտա մաէմմունիյէ կէօրիլտիկի վէճճէլէ, գուլուճմը պաղը Նիշասթաճեան Եաղուպ էֆէնտինին վալիտէի միւհթէրէմէսի Տիկին Էլպիս Նիշասթաճեանա Յիւնճի բիւթպէտէն պիր գրթա Շէֆգաթ նիշանը զիչանը իհսան պուլրըմըշ տրը։

Մէմուրիյէթը բուհանիյէ իլէ պիր միւտտէթտէն պէրու Էվրօբատա իճրաի սէյահաթ իտէն Պաղչէճիք քարոզիչի Դուրեան Արժ. Տ. Եղիշէ վարդապետ ճուսատա էրթէսի կիւնիւ Մարսիլեա վարօրը իլէ Տէրսաատէթ ավտէթ իթմիշ տիր։

Մէսմուսաթա կէօրէ, էվվէլքի կէճէ Ֆէրիքէօյունտէ քեային Ս. Վարդանանց քիլիսէսինէ պիր արչրն երիսքսքլիքտէ օյան լբէնճէրէսինտէն խրրսրզալար կիրէրէք պաղը ալթուն վէ կիւմիւշ էշեա սրրդաթ իթմիշլեր տիր։

Մայիս 15ինտէ միւշարէլէյհ Վլատիգավգաս թարիգիլէ Մոսիուա վէ Բէթէրսպուրկա միւթէվճէճիէն Թիֆլիսէն հարէքէթ էյլէմիշ, վէ հագգլարընա իպալ օլրնան ասարը թազիմատան սօլայը գիյատէսիլէ մէմնունիյէթ կէօսթէրմիշ տիր։

Գոռոմ էրդնի տելեոռա։

Թարիխտէն պիր հաֆթա էվվէլ Թիֆլիս Առաջնորդը Սեդրակեան Գեր. Տ. Արիստակէս Սրբազան՝ չէհրիմիզէ վասլ օլուպ, ախշամ քիլիսէ էէրինէ վասի պիր քեարկիր քիլիսէյթ մէրինի թագտիս էյլէմիշտիր։ Քիլիսէի մէգքիւր իչիւն Պոխոռա էհալիսի իսարաֆընտան 4000 բուպլի ճէմ իտիրմիշ օլուպ, պու պարտէ իանէ ճէմինէ հէնուզ տէվամ իտիլմէքտէ տիր։

ԶԱՆԱԳԳԱԼԷ

Զանագգալէտէն պէր վէճէր աթի եազրըմըշ տրը։

Զորեքշաբթի օր մանուար հեռագիր մը ծանոյց մեզ Ամեն. Տ. Զարմթիւն Պատրիարք Հօր Արարական շգենաւով յերուսաղէմ ուղեւորութիւնը։ Տեղւոյս ազգայինք փութացին Նորին Սրբազնութիւնը վայելչապէս դիմաւորելու։ Հինգշաբթի առաւօտ ժամը 9ին յատկապէս վարձեալ դրօշակազարդ շգենաւ մը նաւահանգստի կը հեռանար ընդ առաջ ելնելու Պատրիարքական շգենաւին, որոյ մէջ խմբուած էին Թալ. Խորհրդոյ եւ Հոգաբարձութեան անդամք, դպրոցական ազգաբ եւ տեղւոյս ազգային 12 երիտասարդներէ կազմեալ նուագածուած Տաճիր ընկերութիւնը, ժամու մը չափ յաւելանալէ վերջ, նշմարելի եղաւ Արարական շգենաւը որ քիչ յետոյ քովէ քովէ եղանք։ Եւրպայեցոց նաւ Օսմանեան դրօշակը նուագածուց խուսրը նուագեցին իսկոյն Հայրիկ մարը։ Երկու շգենաւներ զուգընթաց սկսան քալել, նուագածուք անընդհատ կը նուագէին, հասան վերջապէս ի նուահանգիստ ուր խարիսխ նետուեց Արարական շգենաւը։ Մակոյկներու միջոցաւ Արարական շգենաւը փոխադրուեցանք ուր Սրբազան Պատրիարք Հայրը պաշտօնապէս ընդունեց զմեզ։ Տեղւոյս երիտասարդներէն Պողոս էֆ. Յակոբեան ատենադպրութիւն մը ընելու ներկայութեան Սրբազան Հայրց, առ որ պատասխանեց Ամեն. Պատրիարք Հայրը դրատուելով Տարտանելցւոց հիւրասիրութիւնը եւ օրհնելով զամենեսին նամանաւանդ Տաճիր ընկերութեան նուագածու երիտասարդութիւնը։ Սրբազան Պատրիարք Հայրը չէր մոռացած այն հիւրընկալութիւնը զոր գտած էր Տարտանելցիներէ Պոլսոյ Պատրիարք ընտրուած ժամանակ Տարտանելի նեղուցէն անցած միջոցին։

Ամեն. Պատրիարք Հօր ուղեկիցք Գեր. Տ. Խորէն Լուսնեան, Տ. Փիլիպպոս Նամառեան Սրբազանք, Տ. Յակոբ Աղոռ Փափազեան եւ Տ. Գէորգ վարդապետք փափաք յայտնեցին ցամաք ելնելու եւ Ս. Եկեղեցին ու ազգային վարժարանը այցելելու, սակայն արդէն շգենաւի մեկնելու ժամանակը մօտեցած լինելուն՝ սա անկարելի պիտի լինէր թէեւ, բայց ըստ խնդրանաց Սրբազան Հայրց, նաւապետը ժամ մ'եւս յետաձգեց իւր ճամբորդութիւնը, որով Սրբազան Հայրք կարող եղան ցամաք ելնելու։ Երբ ծովեզերքը հասան, խուռն բազմութիւն մը շրջապատեց զիրենք, եւ այս բազմութենէ ընկերացեալ գացին ի Ս. Եկեղեցի, որ այժմ ի հիմանց կը նորոգուի ըստ ծրագրի Պոլսեցի Հարտարապետ Մեծ. Աղաւարեան էֆէնտիի։ Գեր. Տ. Խորէն Ս. Հայրը քաջ հասկցաւ շինութեան կատարելագործութեան համար պէտք եղած գումարի անբաւականութիւնը, խոստացաւ մեզ ի Պոլիս վերադարձին հանգանակութիւն մը ընել եւ դարձեալ ներկայ գտնուիլ Ս. Եկեղեցւոյս օծման հանդէսին։ Այցելեցին յետոյ ազգային երկսեռ վարժարանները, եւ ապա գացին ի տուն Մեծ. Սարգիս էֆ. Ղազարեանի ուր փոքր ինչ հանգիստ առին։

Շոգենաւը կը սուլէր, բաժանման ժամանակը հասած էր, դարձեալ նոյն բազմութեամբ գացին ի ծովեզերք եւ անոնի ի շգենաւ որ արդէն խարիսխը վերցուցած մեկնելու վրայ էր, եւ այսպէս բաժնուեցանք մեր սիրելի եւ Սրբազան Հայրերէ բարի ճանապարհ մաղթելով իրենց։

1889 մայիս 13 Տարտանէլ

ԿՈՐՈՒԹՅԱՆ ԼԵՅՇԵԼ

(107)

Ամենայն բաղձալի ամենեցուն ի Քրիստոս Աստուծոյ սիրելի ընթերցողաց՝ Հայր-Գրիգոր Հրամանաւորեալ Սեբաստիոյ Գանձարանի Հոգեւոր Հովուութեան Գրասենեակի Գրագրութեանց Տեսչութեան Գրասենեակի Գրագրութեանց Տեսչութեան Գրասենեակի Գրագրութեանց Տեսչ

ԹԻՒՃԱՌԻՑ

Տէրաատէթ Թիճարէթ Օտասը կազէթասընտա պէրվէնէը աթի օգունմըշ տըր.

Իսմալը անվալ

Պու հաֆթա զարֆընտա իտխալաթի վէ իխրաճաթի բիացալարըմըզ մուամէլաթընտա էրէյիճէ բէվաճ միւշահէտէ օլընմըշ տըր. Հուպուպաթ բիացամըզա 70000 քիլէ Կիրգա վէ Ազիմա պուզտարը կէլմիշ, վէ պունդն 40000 քիլէսի սաթըլարագ, իսթ թարաֆը կէչէն հաֆթա էլտէ գալմըշ օլան 12000 քիլէյի 42000 քիլէյէ չըգարմըշլար տըր. Եուսուշագ պուզտայտան 25000 քիլէ կէլմիշ վէ 15000 քիլէսի անճագ սաթըլարագ, իսթ թարաֆը էլտէ պուլունան մալէ մինզամմար օլարագ 38000 քիլէյէ չըգարմըշլար տըր.

Ունա կէլինճէ, պու հաֆթա զարֆընտա միւրուտ իտէն մալ 1500 չուվալը կէչմէմիշ տիր. Հալ պու քի՝ սաթըշ, 2000 չուվալտան իպարէթ պուլունմըշ օլտրըղընտան, իսթ թարաֆը էլտէքի մալի 13,000 չուվալտան 12,500 չուվալա էնտիրմիշ տիր. վէ պու հաֆթա զարֆընտա պու մալին ֆիյաթը պէհէր չուվալտա 2 ղրշ. թէնէզղիւլ էյլէմիշ տիր.

Պու հաֆթա զարֆընտա քիլէսի 9½ ղրշ. տան 5000 քիլէ արբա սաթըլմըշ, վէ էլտէ պուլունան մալ 15,000 քիլէտէն իպարէթ պուլընմըշ տըր.

Իխրաճաթ էմթաամըզտան պու հաֆթա զարֆընտա ճինսինէ կէօրէ, դըյէսի 12½–14 ղրշ. տան 400 պալեա թիֆթիք սաթըլմըշ տըր. Լոնդրատա տարէֆի ֆիյաթ 12ճէնէ 12½ բէնս բատտէսինտէ տիր.

Աֆիոն բիացաբ պու հաֆթա էբէյիճէ ճանլըճա օլուպ, սաթըշ դըյէսի 132½ ղրշ. տան 4 սանտրդ Պալըքէսէք, 134 ղրշ. տան 4 սանտրդ տիկէր Թէլքէլ Պալըքէսէրի, 135 ղրշ. տան 2 սանտրդ իբլինճի Պալըքէսէր, 124 ղրշ. տան 2 սանտրդ թէլքէլ Ամասիա վէ Թոգատ, 120 ղրշ. տան 14 սանտրդ թէլքէլ Գարահիսար, 130 ղրշ. տան 4 սանտրդ թէլքէլ եինէ Գարահիսար, 140 ղրշ. տան 10 սանտրդ թէլքէլ Մալաթիա, 152 ղրշ. տան 4 սանտրդ թէլքէլ Սէլանիք, 150 ղրշ. տան 1 սանտրդ իքինճի թէլքէլ Մալաթիա վէ 135 ղրշ. տան 8 սանտրդ թէլքէլ Պէյբաղարը օլարագ 71 սանտրդտըր. Էլտէ պուլունան մալ 500 սանտրդ օլուպ, ֆիյաթ թուրքճա տըր.

Պու հաֆթա զարֆընտա դրյէսի 5½–6½–7 ղրշ. տան եէնի վէ էսկի մահուլտան 195 չուվալ ճէհրի սապալիկնէ թաին իտիրմիշ պուլընտրըղընտան, վէ մէհաբիմ ադաբը՝ պիր գաարընդն իֆրաթ թէպապէթինէ իթիրաղ իթմէտիրէլերինտէն, գաարնլարըն հուդուգը թարաֆտարլարը «պիր թապիպէ գաարընդն կէրէք բէֆիդէլերի իլէ իսթիչարէլերինտէ վէ կէրէք իթա էյլէյէճէկի էմիրլերինտէ գաարնլարընդ մահճուպիյէթի իլէ թէվաֆուգ գապալ իտէմէյէճէք բէք ազվալ պուլընապիլմէսի իհթիմալը գավխինէ գարշը պէէտիյէ ազալըղընտա պուլընճագ գաարնլարընդ նէ իսթիչարէլերինտէ նէ էմիրլերինտէ պէօրլէ պիր հալին պուլընամայագը տէրքեար իքէն, նէ՞ հիքմէթէ մէպնի գաարնլար պու մէմուրիյէթլերտէն մահրում իտիրլիյօրլար՝ տէյու իթիրազաթը վագրալարընդ էֆքեարը ումումիյէյէ գապալ իթիտրմէյէ չալըշըյօրլար.

Գաարնլըղա ախտ խուսուսաթ էմրինտէ զայէթ միւթէասսըպ պուլունան Ինկիլիզ կազէթալարը՝ պէօրլէ հէքիմլիք վէ ավօգաթլըգ վէ սաիրէ կնպի խըրէմաթտա գաարնլարընդ իսթիխտամընա Ինկիլիթերաճա զարուրէթի տէրէճէսինտէ իհթիյաճ օլմատրըղընդ, վէ պու իհթիյաճ օյսա օրա Ֆրանսա վէ Ալէմանիատա պուլընապիլէճէյինի վէ օրալարտա խրամէթը ասքէրիյէնին պիր մէճպուրիյէթը ումումիյէ թահթընտա պուլունարընդնա մէպնի հեր քէսին սիլահա սարըլմըրը պիր կիւնտ, գաարնլարընդ պուլեօլտաքի խրամէթի թըպպիրէ վէ պէէտիրէ վէ սաիրէսինտէն իսթիֆտէ իտիլէպիլէճէյինի տէրմէյանլա, ինկիլիթերաա իսէ խրամէթը ասքէրիյէնին թաամիմինէ հիչ պիր զէման իհթիյաճը գաթի կէօրիւլմէյէճէկինտէն, գաարնլարընդ եալընըզ քէնտի գաարնլըգ վազիֆէլերի իլէ մէղուլ օլմալարը լազըմ կէլէճէյի բէյինտէ պուլընը յօրլար.

Անճագ կազէթալարընդ պու եօլտաքի բէյլերի՝ էքսէրիյէթ թարաֆինան գապալ օլընամայօր, զիրա չիմտիքի հալտէ Ինկիլիթերատա բօսթա վէ թէլէկրաֆ վէ չըմէնտֆէր խրամէթլէրինտէ վէ պէօրիւք թիճարէթ մաղազալարընդա բէք չօգ գաարնլար իսթիխտամ օլունմագտա պուլունուպ, գաարնլար հուդուգը խլյաֆընտա պուլունան զէմամ իսէ, գաարնլարընդ մահճուպիյէթինէն զիյատ ասըլ գաարնլարա հուդուգը պիսայիյ վէրմէմէք իչինէ պու ինատտա պուլընդուլարընտա, անլէրին խիլաֆկիրի վէ գաարնլար հուդուգընդն թարաֆտարը օյան զէմամ տախի գաարնդն ճինսինին գրալըգ մերթէպէի ալիէսինէ գաառար վիւսուլինէ ճէվազ օլան պիր մէմէքէթտէ պէէլէտիյէ աղալըղը կիպի սիյասիյաթտան պլիէ մաատուտ օլայան իշլէրէ գաարնընդ լարը տախի վէ միւշթէրէք իտիմէմէսի պիրքիւլիյէ զարարիպը ումուրտան օլարդը պէյանը իլէ իտտաալարընտա խրաբ էլյէյօրլար.

Պու տավա պիր ազ տահա իլէրլէյէճէք օլուր իսէ, գաարնլար հուգուգընդն արզու օլընաբդը տէրճէլէրտէ թէվիրի մագսատի հուսուլէ կէլէճէկինէ շիպհէ իթմէմէլի տիր. Զիրա Ինկիլիթերատա եալընընդ պիր թէք ատատէն քէնտի չալըշմասը իլէ պիր ֆամիլեասը կէչինտիրէպիլմէսի սուուպէթ վէ միւչքիլաթը կէթիտիքճէ արթմազտա պուլընտրընընդ, գօճալար կիպի գաարնլար տախի չալըշմալարնա վէ կէչինմէք խուսուսընտա իշլէրին էն բէֆահլըը ատտա օլընան հիքիմէթ մէմուրիյէթլէրինէ գաարնլար տախի միւշթէրէք իտիմէյինճէ պիր գաչ չօճուգ թէվֆիտ իտուպ պէօյիւտէն ֆամիլեալար իչուն կէչինմէք գապիլ օլամայաճագ տըր.

ՈՒՂՂՈՒԹԻՒՆ ՄԸ

Տէր Խմբագրապետ,

Ձեր Պատ. լրագրոյն 1164 թուոյն մէջ կարդացի յօդուած մը որ ի մէջ այլոց կը գրէր նաեւ ընդդէմ այն ստուգաբանութեան զոր զգուշաւոր եղանակաւորած էինք ամիսներ յառաջ Արէ-Եէ լրագրոյ մէջ։

Մեր ստուգաբանութիւնն կը կայանար Վրաստանն վայրասան ենթադրելուն մէջ։ Թէեւ կանխաւ գիտէինք որ Ցոյն պատմագիրք եւ աշխարհագիրք այդ երկիրն կոչած են Իվերիա։ Սակայն Հայերէն յորջորջման Նորութեան եւ Ցունականէն ոչ նուազ տարբերութեան պատճառաւ եւ միանգամայն «Ժորժիա» տեղական ուրիշ յորջորջման վերայ յեցեալ կը կարծէինք Հայկական յորջորջումն նշմարել այդ երկրին անուան մէջ։ Նախ Պատ. Ցօդուածագիրն կըսէ թէ Ժորժիացիք ըլլան Զէրքէզք կամ Գերգեսացիք, սակայն յայտնի է թէ Զէրքէզք կը կոչուին Սկիւթացիք, Սարմատացիք (Հոնք), Եգերացիք, իսկ Իբերիա եւ Ժորժիա պահուած են միայն եւ կը գործածուին այն երկրին համար զոր մեր Նախնիք կոչած են Վրաստան։ Երկրորդ յարգոյ Ցօդուածագիրն ըսած է յայտնապէս թէ Խորենացին այդ երկրն «Իբերիա» կոչած է։ ըսած է միայն «Իվերիական ազգք» իւր պատմութեան մէջ, իսկ իւր աշխարհագրութեան մէջ Խորենացին Վիրք եւ Վրաստան անուններն միայն կը գործածէ, եւ ի չարս այնքան թուարկեալ անուանց չենք հանդիպիր բնաւ Իբերիա անուան յիշատակութեան։ Հ. Արսէն Միւքրի միայն Խորենացւոյ աշխարհագրութեան Գաղիերէն թարգմանութեան մէջ Վիրք եւ Վրաստանն թարգմանած է Իբերիա։ սակայն նոյն թարգմանիչն այլուր Աղուանքն Ալպանիա թարգմանած է, մինչդեռ Խորենացւոյ ստուգաբանութիւնն յոյժ տարբեր է, զի Խորենացին կըսէ, «Աղուանք կոչէին, զի աղու էին բանք նոցա։» Արդ զի՞նչ հարկ է մտածել արդի գիտութեան առջեւ։

Եթէ ժամանակից գիտութեանց մէջ կայ գիտութիւն մի որ բաղխաուն եւ չվոթ նկարագիր մ'ունենայ, այն եւս Ազգագրութիւնն (էթնոկրաֆի) է, սակայն ըստ կարծեաց Պատ. Ցօդուածագրին չենք համարձակիր տղայամտութիւն եւ անաններելի թերութիւն համարել հնախօսութիւնն պատմական լինի թէ ստուգաբանական, ուստանց ամէն ճիւղերու մէջ նախափորձ եւ փորձ կարեւոր են այդ ուսմանց զարգացման եւ սխալըմբռնումներն ուղղելու համար, ուստի ցաւ է սիրտ կարդացինք այն քանի մի տողերն որ ներկայ ժամանակիս քննողական ոգւոյն եւ յառաջդիմասէր ըզգացմանց տխուր հակասութիւն մ'էին։ Զարժե՞ր մթէ որ գրուի մեր հընախօսական կենաց վերայ, չարժեր մթէ որ իյայտ գայ մեր հին կրօնն։ Անշուշտ ստուգաբանական եւ հընախօսական նիւթոց մէջ հարկ է զգուշանալ միտ, վճիռ չարձակել, արտաքսիչ գրութեամբ չը վարիլ, սակայն բառախաղութիւն համարելի չեն այն վարկածք եւ խնդիրք որք ծանօթ իրաց վերայ խարսխեալ կը ներկայանան մեզ, եւ որովք միայն համբաւ վայելած են ոչ սակաւք ի մերայնոց։

Գալով բուն խնդրոյն, մեր յարգոյ ընդդիմաբանն կըսէ թէ մեր նախնիք օտար անուանց տառադարձութեան մէջ կոսակցութեանց բաժնուած էին։ կը փափաքիմք իմանալ թէ կան գէթ տեղւոյ եւայլն օտար յատուկ անուններ որ միշտ տարբեր ձեւերով ներկայանան մեզ ի գիրս նախնեաց յընթացս դարուց, հինգերորդ դարէն մինչեւ ի ժէ. դարն զոր օրինակ։ Մինչդեռ գիտեմք թէ այդ հերձուածն նոր է առ մեզ, դեռ ներկայ ժամանակիս մէջ խնդիր ծագեցաւ թէ ինչպէս հարկէր վարիլ թարգմանութեան օտար անուանց, տառադարձե՞լ զայնս ըստ նախնեաց, թէ իւրանց տեղական յորջորջմամբն գործածել։ եւ յայնմ հետէ կը տեսնենք որ այս վերջին կարծիքն յաղթանակ տանելով, այսօր գրեթէ նոր անուանց համար տառադարձութիւնն դադրած է առ մեզ։ Եթէ յայս Պատ. յօդուածագրին ստուգաբանութիւնն տղայամտական բառախաղութիւն էր, կը զարմանաք թէ ի՞նչ յայտնի հակասութեամբ ինքն իւր կողմանէ ջանացեր կը լինի հաստատել թէ Վրաստանն է Իվերիա։ Եւ եթէ իրօք Վրաստանն է Իվերիա, ի՞նչպէս հարկ է հասկնալ Խորենացւոյ Աշխարհագրութեան հետեւեալ մասն։ Մեր պատմագրութեան հայրն Պարսից աշխարհին չորրորդ մասին մէջ կը յիշէ Վարջան ոչ է Վիրք, ի՞նչ է այս Վարջան կոչումն որ կը մատնեայ Վրաստանի։ եթէ Վրաց տեղական եւ ազգանունական յարջորջումն է այս իրենց կամ իրենց երկրին համար, յայնժամ պիտի ըսենք թէ Ցայնք այդ անունն Իբերիայի փոխեցին եւ Հայք Վրաստանի։ Դարձեալ Խորենացին իւր Աշխարհագրութեան մէջ Վրաստանի քաղաքներն յիշատակած ատեն կ'ըսէ. «զամենդ ի Հայոց հանեալ է,» ուստի զարմանալի կամ տարօրինակ թուելու չէ Պատ. Ցօդուածագրին երբ մեր երկրին սահմանակից քաղաքներու յարջորջմանց մէջ հայկական նշան կ'որոնեմք։

Օտարաց կողմանէ Վրաստանին ժորժիա կոչումն միմիայն ի նկատի առնելով համարձակած էինք բանասիրաց դիտողութեան մատուցանել մեր խոնարհ կարծիքն, հաւատի լինելու համար թէ՝ եթէ Իբերիան եղած է Վրաստան՝ որ յայտնապէս հաստատուած չէ՝ ի՞նչ է ուրեմն պատճառն որով այդ երկիրն ժորժիա կոչուած է ի վաղուց անտի։ Այս հետաքրքրութիւնն անդէպ չէ այնպիսի երկրի մը համար որոյ պատմութիւնն ի բաղում մասունս յարակցեալ է մեր պատմութեան։

Երանդ Անդրեասեան

1889 մայիս 9

Պարտիզակ

ԹԻՎՃԻՀԱԹ

Ճէպէլը Լիպանտա Քէսրէվանի գայմագամը Միր Եուսուֆ Իմարիլ իլէ իտարէ մէճլիսի բէյիսի վէքիլի Միր Շէհապա բրիմպէի սանիյէ սընֆը միւթէմալիղի,

Ճէպէլը Լիպանի տիվանը իսթինաֆ տարէսի բէյիսի Մէլհամէհամ պէյ Թէրմուզ վէ իտարէ մէճլիսի ազասընտան Ֆարիս էֆէնտի իլէ Իպրահիմ պէյ վէ թահրիրաթը Արապիէ գազէթի միւտիրի չէյխ Խալիլ էֆէնտի վէ Եութրուզ գայմագամը Իսատ Քէբէմ վէ այանտան Պէյիր պէյ վէ Ցիւրզի թայֆէսի այանընտան Ալի ճէնիլատ պէյլէրէ բիւթպէի սանիյէ սընֆը սանիսի,

Ճէպէլը Լիպանն էվրագ գալէմի միւտիրի Իսքէնտէր էֆէնտի վէ Սահիլ նահիյէսի միւտիրի Միր Խալիլ Շէհապ իլէ Ճունիա իսքէլէսի միւտիրի չէյխ հէպքէլէ բիւթպէի սալիսէ,

Խումս սանճաղը մուհասէպէճիսի Մուսա էֆէնտիյէ բիւթպէի սալիսէ թէվճիհ պուլուրլմըշ տըր.

* * *

Շէյխ իւլ Իսլամ Էօմէր Լութֆի էֆէնտի հազրէթլէրինէ մուրասսա Օսմանի,

Իզմիր վալիսի Բիզա բաշա հազրէթլէրինէ թէպտիլէն Ալինճի Մէճիտի,

Բօմա բրէնսէրինտէն բրէնս Ճուլիո Թորլօնիայա Ալինճի Մէճիտի,

Պէյլիքճի սէրար աթբպպասընտան պինպաշը Ճէմիլ վէ Էսատ պէյլէրէ Յինճի, էճգաճրարընտան եիւզպաշը Հիւսէյին էֆ.յէ կինճի Մէճիտի,

Գուլումճրպաշը Նիշասթաճեան Եաղուպ էֆէնտի վալիտէսի Էլպիս գատրնա Յինճի Շէֆգաթ,

Ճէպէլը Լիպանտա Շօֆ գայմագամը Նէսիպ Ճէնիլար պէյ իլէ, Ֆէլքել Գամէր գասապասը այանընտան

(2)

ԵՐԿԱԹԱԳՈՐԾՆ

ՀԵՂԻՆԱԿ

ՖԵՐՈՎԲԷ ԼԻՄՕՆՃԵԱՆ

—Բայց այս հեռաւորութիւնն ալ շատ առողջական է։ Սամաթիացին շաբթուն վեց օրը առաւօտ և երեկոյ գրեթէ երեքական քառորդ ժամ ճամբայ կը քալէ, և իր սովորական զուարթութիւնը և ժառանգական առողջութիւնը գլխաւորաբար այս պարտաւորիչ մարմնամարզութեան արդիւնքն է։

—Ճշմարիտ է ըսածնիդ բարե՛կամ. մենք ալ Բերա բնակելով աղեկ բան մը ըրած չենք ըլլար կոր. բայց ի՞նչ ընեմ. քանի որ գործս Ղալաթիա է, գիւրութեան համար Բերա բնակելու պարտաւորած եմ։

—Ադիկց զատ Պետրո՛ս աղա, սովորութիւնն ալ բան մի է. քանի որ ձեր տղայութենէ ի վեր շատ ճամբայ քալելու վարժուած չէք, ձեզի համար դարձեալ ամենէն յարմար բնակավայրը Բերա է։

Այս միջոցին գինեպանը օղիի շիշը և դաւաթը բերած և իրենց առջեւը աթոռակի մը վրայ դրած էր։

Անմիջապէս դաւաթները լեցուեցան, և երկու բարեկամաց փոխադարձ առողջութեան բարեմաղթութիւններով պարպուեցան։

—Ի՞նչպէս. ի՞նչ լուր բերիք նայինը Պետրո՛ս աղա։

—Ձեզի կարճ կերպով ըսեմ Մարտիրո՛ս աղա. ձեր ըսած դեսպանատան մէջ ոչ այն անունով մարդ կայ և ոչ ալ զինքը ճանչող մէկը։

—Ի՞նչ կըսէք, ըսել է թէ եղած պատմութիւնը չենծու է։

—Բայց Մարտիրո՛ս աղա. կրկնելու հարկ չիկայ որ ես զձեզ իմ եղբօր տեղ դրած եմ, և տարակոյս չունիմ որ դուք ալ զիս այնպէս ըմբռնած էք. ձեզի եղած անպատուութիւն մը ուղղակի ինձ եղածի պէս կը համարիմ։ Ուստի մտիկ ըրէք. ես այս գործին բաւական հետամուտ եղայ . . . ի՞նչպէս ըսեմ . . . թէպէտև այն դեսպանատան պաշտօնէին պատմութիւնը չենծու է, բայց . . . ներեցէք համարձակութեանս . . . եղբարց մէջ գաղտնիք և չենծու ձեւեր պէտք չեն . . . չիտակը խօսելով, բուն իրողութիւնը բոլորովին չենծու չէ։

—Եւ դուցէ բոլորովին ճշմարիտ ալ է . . . ըսէ՛ք, Պետրոս աղա, ըսէք, կը խնդրեմ ինձմէ բան մի՛ պահէք . . . ինչ որ ալ ըլլայ, դժբախտութիւն մ'է որ ինձ պատահած է. պէտք է որ արիաբար դիմագրաւեմ անոր. բայց ինչպէս վարուելիքս որոշելու համար դժբախտութեանս իրական աստիճանը ճշդելու եմ։

Մարտիրոս աղային պահ մը առաջուան ծիծաղկոտ դէմքը, ճիշդ իր բարեկամին դէմքին հետ միատեղ բոլորովին այլափոխեր, և ծիծաղին տեղ յաջորդեր էր տխրութեան սեւ քօղը։

Պահ մը լռութիւն—թէ ինչո՞ւ համար. իրենք ալ չէին գիտեր։

—Դժբախտութեանդդ իրական աստիճանին ճշդուիլը կ'ուզէք, այնպէս չէ՞, Մարտիրոս աղա։

—Եւ կը խնդրեմ որ ձեր սովորական անկեղծութեամբը, առանց ինձմէ բան մը պահելու, ամենայն ինչ իրենց իսկական գոյներովը պատկերացնել բարեհաճիք. առ այժմ ասկից մեծ ծառայութիւն մը չէք կրնար ընել ձեր դժբախտ բարեկամին։

—Մի՛ յուսահատիք, Մարտիրոս աղա. կրնայ ըլլալ որ դարձեալ ամեն ճշմարտութեան երեւոյթի հակառակ՝ չարաչար սխալ մ'ըլլայ։

—Շնորհակալ եմ, Պետրոս աղա. արդէն գիտեմ թէ ո՛րչափ բարեսիրտ էք և աւ. խ ի՞նչ եղբայրական սէր մը կը տածէք։ Կը հասկնամ թէ զիս մխիթարելու համար այդ կերպ կը խօսիք. բայց նոյն իսկ ձեր գործածած ձեւերն ալ յայտնապէս կը հաստատեն թէ՝ անգութ կերպիւ խաբուած ըլլալուս երբէք տարակոյս չունիք. ամեն բան գիտէք, բայց ինձ խնայելու բարեսրտութեամբ՝ ճշմարտութեան ահռելի պատկերն ինձմէ ծածկելու կ'աշխատիք։—դուք շատ բարեբախտ դտնուած էք, չըսեմ շատ խելացի, երբէք ամուսնանալու փափաք ունեցած չըլլալովնիդ։

—Բայց արդէն գիտէք, ազնի՛ւ բարեկամս, որ եթէ այդպիսի փափաք մը ունենամ ալ, իմ դիրքս չի ներեր որ ամուսնական կապի տակ մտնեմ։

—Կը հասկընամ. դուք շատ անգամ Բարիզ երթալու ստիպուած լինելով, ի հարկէ կին մը ձեզի համար արդելիչ բեռ մը եղած պիտի ըլլար. գործի տեսակէտով ըսածնիդ ճիշդ է. բայց անկից աւելի և դուցէ բոլորովին էական պատճառ մ'ալ ունիք ամուսնութենէ խորշելու։

—Ո՞ր պատճառը ակնարկել կուզէք, Մարտիրո՛ս աղա։

—Կանանց կեանքը ձեր դժբախտ բարեկամէն աւելի լաւ սերտած ըլլալնուդ պատճառը. և հիմա անոր շնորհիւն է որ ինձմէ անպայման կերպիւ աւելի բարեբախտ և երջանիկ միտքի մը մէջ կը գտնուիք։

—Կը սխալիք ազնի՛ւ բարեկամ. եթէ Բարիզ երթալ գալու պէտքս այսօր վերջանայ, վաղուան օրը կ'ամուսնանամ. որովհետեւ նոյն իսկ ես ալ այն դպրոցի աշակերտներէն եմ որք չեն ճանաչեր որ և է փրկութիւն արտաքոյ ամուսնական յարկին։

—Ցերաւի ատի չէի գիտեր Պետրո՛ս աղա. կամ դուցէ ինձ պատահած սոսկալի դժբախտութեան լիովին տեղեակ ըլլալնէդ ետեւ, կը կարծէի թէ այդ վարդապետութիւնը բոլորովին պիտի ուրանաք։ Ներեցէք այս դիտողութեանցս Պետրո՛ս աղա. բայց կը հասկնաք թէ ի՞նչ սոսկալի կերպիւ սիրտս կայրի. ա՜հ գիտեմ թէ որչափ դիւրազգած էք։

—Բայց Մարտիրո՛ս աղա, կը խնդրեմ, տղու մը պէս ինքզինքնիդ յուսահատութեան մի՛ տար. ըսի ձեզի արդէն թէ՝ ամեն ճշմարտութեան երեւոյթի հակառակ՝ կրնայ անհեթեթ սխալ մ'ըլլալ։

—Ա՜հ, եթէ կարենայիք դուք գոնէ այնպէս երեւակայել ներկայ պարագայիս մէջ, ես ինքզինքս այնչափ դժբաղդ համարելու չպիտի աճապարէի. բայց աւա՜ղ, ճշմարտութիւնք այն աստիճան բացայայտ են որ վարանելու տեղի չմնար։

Մարտիրոս աղայի առնական սեւ աչացը մէջ թաց փայլունութիւն մը նշմարուեցաւ. խե՜ղճ մարդ. այնչափ բարեսիրտ էր որ պէտք չէր դժբախտ ըլլար. բայց իր ներկայ դժբախտութեանը մէջ ալ բաղդատաբար «երջանիկ» էր. որովհետեւ տակաւին ինքը չէր գիտեր թէ իր սոսկալի վիճակին մէջ ուրիշ աւելի ահռելի դժբախտութիւն մ'ալ կար . . .

Դարձեալ լռութիւն երկու բարեկամաց մէջ։

Մի՞ոյն պատճառը յուսահատութիւնն էր. միւսին ալ՝ պատասխանելու վարանումը։

Մարտիրոս աղա, իր դժբախտութեանը աստիճանին ճշդութիւնը իր բարեկամէն իմանալ ուզած էր. և Պետրոս աղան ալ իր բոլոր պատ ի պատ խօսքերովն Մարտիրոս աղային բնական հետաքրքրութիւնը յագեցնելու հարկէն ազատում չըլլալը կ'զգար։

Բայց ի՞նչ ըսելու էր. ճշմարտութեան ո՞րչափը և ո՞ր մասը իրմէն սքօղելու միջոցը պիտի գտնուէր։

Ահա Պետրոս աղային մտածումը այս էր. հետեւաբար իր լռութեանը իսկական պատճառը։

Բայց վերջապէս խօսելու էր—խօսքին կարգը իրենն էր։

—Շատ մի մտածէք Մարտիրո՛ս աղա, մէկ մէկ դաւաթ ալ տնկենք. դուցէ ձեր սովորական զուարթութիւնը վերստանալու կը նպաստէ։

—Խմենք Պետրո՛ս աղա, խմենք . . . կ'զգամ որ օղին՝ դժբախտներու վերջին մխիթարութիւնն ըլլալու առակը բոլորովին անիմաստ բան մը չէ։

Դաւաթները նորէն լեցուեցան և այս անգամ լռելեայն պարպուեցան։

(Շարունակելի)

տան հապիպ Տիւմանի էֆ.լե Յինճի Մէհմիտի,

Ճէպէլը Լիպնան իսթինաֆ հուգուգ տարիւէսի բէիսի Միր Նէճիպ Շէհապա Գինճի Օսմանի,

Կիւրը գազասը գայմագամը Իսքէնտէր պէյ իլէ, Ճէպէլը Լիպնան թէլէկրաֆ միւտիրի Տանիլ էֆէնտիյէ վէ միւթէաարրֆիլդ իքինճի թէրճէմանը Միր Մալիք Շէպապա վէ Ճէպէլը Լիպնան ասաքիրը մունթազամասը պինպաշըլարընտան Միւլահհամ, վէ ասաքիրը մէրգումէ գօլազալարընտան Սաիտ պէյլէրէ գինճիւ Մէճիտի,

Ճէպէլը Լիպնան ասաքիրը մունթազամասը գօլազալարընտան Մէճիտ պէյէ գինճիւ Օսմանի Նիշանը իհսան պուրըլմըշ տը։

ԿԻՒՆԼԻՒՔ ՀԱՎԱՏԻՍ

Նուէ Ֆրէյէ Բէյնէնին իֆհատէսինէ կէօրէ, Շարգ շրմէնտքէրլերի իմթիյազընին Աւսթրիա շրմէնտքէրլերի իտարէսի Թարաֆընտան միւպայաա օլընմասը հագգընտա իտարէի մէգքիւբէ իլէ Պարօն Հիրշ միյանընտաքի միւզաքէրաթ գաթ օլունտրը կիպի, պու պապտէ մուամալէյհ Պարօն Հիրշ իլէ Ցայլ Պանգ միյանընտա իֆրա օլընան միւզաքէրաթ տախի միւնգաթի օլմուշ տը։ Պու թագտիրտէ մէգքիւր խաթթլար քէ մաֆիսասպրգ Պարօն Հիրշ Թարաֆընտան իտարէ օլընմագտա տէվամ իտէճէք տը։

—

Բումէլի տէմիր եօլլարը Թահվիլաթը՝ Վիէննա բիացարնտան իչի իրա օլունմագտա տը։ Վիէննայա հէր Թարաֆտան պայեարլար իլէ պիր չօգ Թահվիլաթ իրսալ օլունմըշտը։ Վիէննա բիացարընն 3 այտան ազ պիր միւտտէթ զարֆընտա ճէպլ իթտիկի Թահվիլաթ 400,000 իլէ 500,000 արասընտա թախմին օլընըյօր։ Թահվիլաթը մէգքիւբէնին տամամ նիզամնամէսինէ Թապի օլարը կէմանտան պէրու պունլարնէ գատարգիյատէ հարզը իթիպար օլուր իսէ օյունլար էֆքարը էհալինին՝ 30 միլեօն գը.յմէթինտէ օլան պու 4-500,000 Թահվիլաթը միւպալաղա իթմիշ զամանը չայանը գապուլ օլմասը ընտան, պիր պանգա վէ եախսատ սինտիգանը իլէրուտէ բարչա բարչա սաթմադ իւզրէ Թօրլատըղը զանն օլընը։

—

Սօֆիատան իչար օլընտրղընա կէօրէ, Սօֆիա Օսմանը գօմիսէրլիկի քանթեյի Մինէէեան Օննիկ էֆէնտի՝ Ահեօլու Բում մէթրօբօլիտի Սօֆրոնիոս էֆ.Նին Թարտ ու Թէպիտի հագգընաա Պուլկարիսթան Շիւքիւմէթինտէն իյահաֆ Թալեպ իմմիշ օլմաղլա, բէիսը վիւքէլա Մ. Սթամպուլօֆ՝ ճէվապէն մէգքիւր Թէոպիրին՝ բրէնս Ֆէրտինանտը Պուրկազտա իգամէթի էնասրնտա Ահեօլու Բում էհալիսի Թարաֆընտան վազը օլան շլեբատէթ իւզրէնէ իմթիհազ օլընմըշօյտրղընը, վէ Պուլկար հիւքիւմէթինն՝ էհալի իսթէմէմքտի հալատէ Բում բաթրիարքինին մագամընտա սագլամագ իսթէտիկի պիր մէթրօբօլիտի էհալիյէ ճէպրէն գապուլ իմմտիրմէյէ գաբլ օլամայագաղընը պէյան էյլէմիշ տը։

Տիկէր մալիմամա կէօրէ, Ահեօլու Բումիրընընն Նրսֆը մէթրօբօլիտը մուամալէյհի իսթէմէմքտէ, վէ Նրսֆը տիկէրի իսթէմէմքտէ իմիշ։

—

Սըրպիսթան բէիսը վիւքէլասը Մ. Կրուիչ՝ գրալիցա Նաթալինին եէվմը վէլատէթինտէ միւշարէլէյհայա պիր Թէլէկրաֆ քէչիտէ իտէրէք հէյէթը վիւքէլա Նամընա Թէպրիք իմիշ օլմաղլա, գրալիցա Նաթալի՝ Թէլէկրաֆկա սուրէթը մախսուսէտե պէյանը Թէչէքքիւր իմիշ տիր։

* * *

Սըրպիսթան հէյէթը Նիյապէթի՝ Թահիրը ֆիւնուր ասքէրիէ իմմէք իչուն Բուսիայա 13, Աւսթրիայա 12, Ֆրանսայա 7 Թալեպէ իղամընա գարար վէրմիշ տիր։

* * *

Սըրպիսթան մէթրօբօլիտի սապրգ Մօնսէնեէօր Միչէլին Բուսիատան Պէյկրատա ավտէթի՝ էէնիտէն տիչարը Թէէխիւբ օլուպ մուամիլէյհ՝ Բէֆէ (Թէոդոսիա) մանասթիրընտա Թէվագգուֆ իմմէյէ մէճպուր օլմըշ տը։

—

Սօֆիատան իչար օլընտրղընա կէօրէ, բրէնս Ֆէրտինանտ՝ եագընտա Վարնայա կիտիպ պու եաղը բրէնս Ալէքսանտր տը Պաթէնպէրկին ինչա իթտիրմիշ օլտրը քէօշքտէ իմար իտէճէք իմիշ։ Միւշարէլէյհ՝ Վարնայա կիթմէգտէն էվվէլ Ֆիլիպէ վէ Գրզանիրգտա պիրէր միւտտէթ իգամէթ իտէճէք իմիշ։

—

Մարսիլեատան իչար օլընտրղընա կէօրէ, չէհրը մէգքիւր ճէղա մահքէմէսի՝ ախիրէն Ալէմանիանը համպուրկ չէհրինտէն Մարսիլեայա վիւրուտ իտէն վէ կէօյա Ֆրանսա էմթաասը կիպի երէնէ վաքօրա եիւքլէթիլէճէք օլան վէ իւզերինտէ «Գոնեագ» վէ «Պորտո» տիպէ սախթէ երաֆթալար պուլունան 500 սանտրգ իչկինին զապթ ու միւսատէրէսինէ գարար վէրմիշ տիր։

—

Իրան Շահը՝ կէչէն չարշէնպիհ կիւնիւ Մօսգուայա միւվասէլէթ իտուպ, Մօսգուա վալիսի բրէնս Տօլկօրուքի վէ էրքանը մէմուրին թարաֆընտան գապու օլընմըշ տը։ Շահ հազրէթլէրի՝ սթասիօնտան Գրէմլին սէրարընա կիտիպ, օրատա քէնտիսինէ իրքամէն պիր զիյաֆէթ քէչիտէ օլընմը վէ ագշամ տախի պիր թէսթրօ օյունը թէրթիպ իտիլմիշ տիր։

—Բուսանիա սէֆիրը ճէտիտի Մ. Միհիլեանու՝ էվվէլքի կիւն Տէրասատէթէ միւվասէլէթ իտուպ, թէչրիֆաթի սթասիօնտան իմբէրաթօր թարաֆընտան իհթիրամա ֆախգա իլէ խթիգպալ օլընմը տը։

—

Բարիզ սէրկիի ումումիսինին եէմը քիչատը օյան ալաֆր. մայիս 6 տան 19ա գատար եանի 13 կիւն զարֆընտա սէրկիի մէգքիւրէ պիր միլեօնտան միւթէաավուզ զիյարէթի տուխուլ իթտիկի, վէ 1878 սէրկիի ումումիսինէ օ գատար միւատէթ զարֆընտա 500,000 քիչի տուխուլ իթտիկի Բարիզտէն իչար օլընը։

ՏԱԽԻԼԻՅԷ

—Աւսթրիա իմբէրաթօրիցասը լլա քերիմէսի արչիտուչէս Վալէրինին Վիսպատէն գաբլընճալարընտան Վիէննայա ազիմէթլէրի էնասրնտա վուգուրը էվվէլքի կիւն եաղարղը մրզ շրմէնտքէր գաղասը՝ մէսմուր հազրէթը Բատիշահի օյտրգտա, իմբէրաթօրիցա իլէ քերիմէսինին պու գաղասան սաղ սէլիմ գուրթուլըպ Վիէննայա միւվասէլէթլերինտէն տօլայը մահզուզլիէթը Շահանէի միւթէգամին միշարէլէյհիւմայա պիր թէլէկրաֆնամէի հիւմայուն քէչիտէ պուլրլրղը կիպի, Թէշրիֆաթը ումումիկ նաղրը Մինիր բաշա հագրէթլէրի տախի Աւսթրիա սէֆարէթխանէսինէ ազիմէթլէ պու պաղտէրի մէմնունիյէթը Շահանէի սէֆիր Պարօն Գալիսէ Թէպլիզ էյլէմիշ տիր։

—Թալէպէ վէ տէվրիշլերէ վէ ֆուգարա վէ միւհիմաճինէ մէճճանէնէ վէրիլէն եօլ Թէզքէրէլէրինէ 1 զրուշլըգ բուլ վազը յազմ կէլմէյէճէյի պու քէրքէ Մալիէ Նէզարէթինտէն հեր Թարաֆա իշար գը.ընմըշ տը։

—Պահրիյէ նէզարէթի՝ ֆէնէրլէր վարիտաթընն քէնտիսինէ ախտ գըսմըշլա Թէսվիյէ օլընմագ իւզրէ պիր ավոս ազտը իչուն Ֆէնէրլէր միւտիրի Մ. Գօլա իլէ միւզաքէրաթա կիրիշմիշ տիր։

—Էրզրում վիլայէթի մէքթուպճը Օսման պէյ իլէ Պրուսա վիլայէթի Տուլունը Ումումիյէ նաղրը Բասիմ բաշա վէ Եէմէյլիք գայմագամը Խալիտ պէյ՝ տիւն Տէրսասէթէ կէլմիշլեր տիր։

—Թրապիզոն վիլայէթինտէ Օֆ գազասընտա, զապթիյէ վասէթսաբլա հաֆթատա 2 տէֆա ատի վէ Թէասհիւրլիւ մէքթուպ գապուլ վէ Թէաթի օլընմագ իւզրէ պիր քասթա շիւպէսի քիչատա օլընմըշ տը։

—Իսկիւտար նախպի Մահմուտ էֆ. էվվէլքի կէճէ խանէսինտէ ֆիւճճէթէն վէֆաթ իմիշ տիր։

—Թարաֆը հազրէթը Բատիշահինտէն ճաքոն իմբէրաթօրընա իհսան պուլրլան Իմթիյազ նիշանընը իմբէրաթօրը միշարէլէյհէ Թէսլիմէ եավէրանը Շահանէտէն վէ պահրիյէ միբալալարընտան Օսման պէյ մէմուր պուլրլրմըշ տը։

Մուամիլէյհ՝ մէքթէպը պահրիյէտէն չը գան էֆ.լէր իչուն Թալիմ սէֆինսի իմթիհազ իտիլբէք ճաքոն վէ Զին սուլարընա ազիմէթինէ ախրէն իրատէն Սէնիյէ սուտուր իտէն Էրնուրու ֆըրգաթիինի իլէ կէլէճէք բազար էրթէսի կիւնիւ Տէրասատէթտէն հարէքէթ իտէճէքտիր։ Մէզգիւր ֆըրգաթիինին գամարա, սայն վէ կիւվէրթէսի Թէմամըյա էլէքթրիք զիյարյա Թէնվիր օլընմըշ տը։

—Աւսթրիա հէյէթը ֆէնիրէսի ազարընտան օլուպ ախրէն Տէրասատէթէ կէլէն 54 սէյեհէրն Խազինէի հիւմայունաքի ասարը նատրէյի սէյր ու Թամաշա իմմէյէրի խուսուսընա միւսատէի Սէնիյէ էրզան պուլրլրղը կիպի, պաղըլարը տախի մուխթէլիֆ նիշանլար իլէ Թալթիֆ պուլրըմըշլար տը։

—Ճիտտէտ մունթազամ պիր լիման ինչասընա լիզում կէօրիւտիկինտէն, օլ պապտէ իճրատի քէչֆիյաթ իչուն Պահրիյէ նէզարէթի սերեռավէրի Սամի պէյ՝ ճիտտէյէ իզամ օլընմըշ տը։

—Պու կիւն ումում մէմուրինէ պիր մասաչ իթա օլունճաղը խապէր ալընմըշ տը։

—Մանպկէրտ գայմագամը միւթէվէֆա Մուսթաֆա Ֆահիզ պէյին ֆամիլեասը՝ հալը զարուրէյտտէ Մանպկերտատ գալտրղը՝ մէմուր հազրէթը Բատիշահի պուլրըլմաղա, միւթէվէֆան մումայիյէյին ֆամիլեասընա 2500ղրշ. իհսան պուլրըլմըշ, վէ միւֆէրրահէն վաթանդաշընա կէօնտէրիլմէսի իչիւն տախի իրատէի Սէնիյէ սուտուր իմմիշ տիր։

—Մալաթիա Ժանտարմա պինպաշը Մուսթաֆա աղանն սուի աֆվալինտէն տօլալը Թահթը մուհաքէմէյէ ալընմասը խուսուսընտա պիր խաթիզան իրատէի Սէնիյէ սուտուր իտուպ, քէյֆիյէթի մահալլինէ պիլտիրիլմիշ տիր։

—Բուսանիա սէֆիրը ճէտիտի Մ. Միհիլեանու՝ էվվէլքի կիւն Տէրասատէթէ միւվասէլէթ իտուպ, Թէչրիֆաթի սթասիօնտան իմբէրաթօր թարաֆընտան իհթիրամա ֆախգա իլէ խթիգպալ օլընմը տը։

Սէֆիրը միւշարէլէյհ՝ պու կիւն Պապը Ակիյէ պիլազիմէ, համիլ օլտրը Թիմամտանամէսինին պիր սուրէթինի Խարիճիյէ Նազրը Սաիտ բաշա հազրէթլէրինէ Թագտիմ իտէճէք տիր։

Չ—Բարիզտէ Նէչը օլընանՈՠ կապէթասընն ալաֆր. մայիս 9 թարիխի Նիւսսիյէսինին մէմալիքը Շահանէյէ տուխուլի՝ Թահթը մէճնուիյէթէ ալընմըշ տը։

—Ս՚ՠՠոդերին պէյանընա կէօրէ, պանքէր Թահթապրունեան պիրաուէրլերին տավա վէքիլի Թօրթաշ Աբրին էֆէնտի՝ Նէտիք-Բաշա սաքինլէրինտէն ուշաղը Ռատիպէլէ 300 լիրալրգ իքի սէնէտ վէրիպ, մէպլաղը մէգպուրը Թահսիլ իլէ քէնտիսինէ կէթիրմէսի հազրընտա վերտիկի Եմրէ մուղայիր օլարագ, մէրգում Ռափայէլ՝ 4-5 կիւն կէօրիւնմէմիշ օյմաղլա, օլընան չիպահէ իւզերինէ Թահթը Թէվգիֆ վէ խմիսնթագա ալընտրգտա, մէպլաղը մէգպուրը Թահթապրունեան պլրատէրլէրէն ախզ իտերէք Զիչէք Բազարընտան կէչտիկի սրբատա էօնիւնէ 2 քիչի չըգարագ բարալարը գարբպ ֆիրար էյլէտիքլէրինի պէյան իմմիշ օյմաղլա, Թահգիգաֆա իպթիատար օլընմըշ տը։

ԹԷԼԷԿՐԱՖ

Մատրիտ 24 մայիս

Մէճլիսը մէպուսանատա պապը բա Թրրտրրար վուգու պուլրղընասն, մէճլիսը մէգքիւր՝ գրալին գարար նամանիյէ Թահիլ իտիլտի։

Պէրլին 24 մայիս

Բէյնիլթակ մէճլիսի՝ իմմիթիյատ, մարաղը վէ ալի վիճճուտ սյան ամէլէյէ մուամէնէթ հազրընտաքի գանուն լայիհասընը գապուլ վէ Թատիգ էյլէտիքտէն սոնրա Թահիլ օլունը։

Վիէննա 24 մայիս

Աւսթրիա իմբէրաթօրիցասընն պիր կէօնա բահամ սրղրղա սիւչար օլմաղ սրղրն Թէհրիքէտն սալիմէն գուրթուլմասընտան տօլայր սիւվէլը էհնպիէ հիւքիւմատարլարը՝ Ա ւսթրիա իմբէրաթօրընը Թէպրիք իմմիշլեր տիր։

Հիւքիւմէթ՝ Պուգօլիգատէն Լէմպէրկ վէ Դրսէրմէօվիչէ գատար միւմթէտ օլան մահալլի՝ ռէմիր եօլլարընն իչլետիլմէսինի գարիպէն տէրեօհտէ իտէճէք տիր։

Պէրլին 24 մայիս

Ալէմանիա իմբէրաթօրը՝ պիր Թէվեճճիւհ էսէրի օյմաղ իւզրէ եաղը պօյա իլէ չրզրլմը քէնտի Թասվիրինի Մ. Գրիսրիդէ իհտա իմմիշ, վէ իթալիա վէլիհատրընը տախի 13իւնճի Հիւսար ալալրընն եիւզպաշըրը ղընա Թալին էյլէմիշ տիր։

Բարիզ 25 մայիս

Ֆրանսըզ կապէթալարը՝ գրալ Ումպէրթ ընրն իթալիայա ավտէթինտէ իմբէրաթօր Կինեօմ իլէ պէրապէր Սթրազպուրկա ուղրալրպ իքինինն պիրուն օրատաքի ասաքիրը մուհաֆըզանն պիր բէսմը կէչիտնտէ հազրը պուլունաճաղլարընա տալիր օյան հավատիս իւզերինէ բէք չէտիտ պէնտէր, էկէր պու իապէր սահիհ չըգար իսէ պունն Ֆրանսա իչիւն պիր հագարէթ օլտրղընը պէյան իտէյօրլար։ Լաքին Սթրազպուրկտան ալընան սոն մալիմամ՝ խապէրը մէգքիւրը Թէքզիկ իտիյօր։

Պէրլին 26 մայիս

Գրալ Ումպէրթօ պու ագշամ սաաթ 9 պուլուգտա Պէրլինտէն հարէքէթ իմմիշ տիր։

Լօնտրա 26 մայիս

Ինկիլթէրանն Թէչէրան սէֆիրի Սըր Տրրմնտ Ուօլֆ՝ պուրայա վասլ օլտու։ Իրան Շահը հարէքէթ ու ավտէթ իտինճէյէ գատարՍըրՈուօլֆ պուրատա գայաճագ տը։ սէֆիրը միւշարէլէյհ՝ Տէրսասէթի սէֆիրի Սըր Ուալթըն եէրինէ նասպ օլընմագ իմթեյօր իմիշ։ տիկէր պիր բիվայէթ. տէ տէ, Սըր Ուալթըն եէրինէ լորտ Սագուիլ-Ուէսթ կէչէճէքմիշ։

Ադինա 26 մայիս

Մէթրօբօլիտին ինթիխապը հագգընտա կաղէթալարտա էլան միւպահասաթ ճէրէյան իտիյօր։ գանն օլընտրղընա կէօրէ, ինթիխապը մէգքիւր թէէիրիր օլընաճագ տը։

Գրալ՝ թէպ հէվալիսինտէ վուգուպուլան պէօյիւք ասքէրի մանօվրալարտա հազրը պուլընմագ իւզրէ եարը Մ. Թրիգուբի իլէ օլ թարաֆա ազիմէթ իտէճէք տիր։

ԻԼԱՆ

Ֆուլունը Ումումիյէի Օսմանիյէ սէճլիսը իտարէսինին իլանը մուճիպինճէ, Բուսէլի շրմէնտքէրլերի թահվիլաթընն լուսիս 1տէ քէչիտէսի մուգարրէր օյան գուրասը՝ Պարամ միւնասէպէթիլէ ալաֆր. մայիսին 29ընը կէչէճէք չարշէնպիհ կիւնիւ Զարպանէի ամիրէտէ քէչիտէ օլունճագ տը։

Իչպու գուրատա 550 պիլէթ գանճագ. վէ պէօյիւք իքրամիյէ 300,000 ֆրանգ օլաճագ տը։

Թէքմիլ պիլէթ ղրուշ 7½
Նրսֆ » » 5
Չէրեեք » » 3

Մէկգիւր պիլէթլէրտէն սալտրն ալմագ իսթէյէնլեր՝ վագթընտա մաղազամա միւրաճաաթ իմմէլի տիրլեր։

Ժ. Տ. ԾԱՆԷԹԹՕ
Գալաթատա Գօսիսիսն խանընտան. 18

ՇԱՐԳ

ՇՐՄԷՆՏՔՖԷՐԼԷՐԻ

Իլան

Շարգ շրմէնտքէրլերի իտարէսի Թարաֆընտան պէրվէճճը աթի իլան օլունը։

Սամսգոյ ճիվարը իլէ Տէրսասէթ-Պէլօվա խաթթընն եաղըգ եօլ թարիհիսը՝ կէչէճէք ալաֆ. լուսիս 1տէն իթիպարէն մերի իւլ ճրա օլաճագ տը։

Բարիզ-Տէրսասէթի արասընտաքի 1 վէ 2նճի Շարգ սիւրաթ գաթարլարը՝ քէմաֆիսասպրգ հաֆթատա իքի տէֆա իչլէյէճէքլէր տիր, մէսէլա.

—Տէրսասատէթէ՝ չարշէնպիհ վէ ճումաա էրթէսի կիւնլէրի ագշամ սաաթ 4տէ միւվասէլէթ իտէճէքլէր։

—Տէրսասատէթէն՝ բազար էրթեսի վէ բէնճշէնպիհ կիւնլէրի ագշամ սաաթ 7.ի 20 կէչէրէք հարէքէթ էյլէյէճէքլէր տիր։

Ահանամէ մուճիպինճէ թէրթիպ օլընան 3 վէ 4 նումէրօյը գաթարլարը հարէքէթի վէ միւվասէլէթլերի սաաթլարընճա հիչ պիր թէպատիւլ վուգու պուլմամըշ տը։

Խարիսէ իլէ Թրնօվա-Մէյսէնլի արասընտաքի 121—122նումէրօյը գաթարլար՝ կէչէճէք լուսիսին Յինճնի բազար էրթեսի կիւնիւնտէն իթի պարէն (բազարտան մասատա) հէր կիւն իշլէյէճէքլէր տիր։

ՄԻՒՏԻՐԻՃԷԹ

Տէրսասատէթ 24 մայիս 1889

ԲԼԷՅԹԷԼ ԲԻԱՆՕԼԱՐԸ

Շէկերմիրդի մուգիմ Մ. Պօսի՝ պու քէրրէ Բարիզին Բլէյթել Վօլֆ վէ Գ-ՈՒՄՐԱՆԵԱՍԸ նամ մէշհուր բիանօ ֆապրիգասընա վէքիլ նասպ օլընմըշտը։ 1807 սէնէսինտէ մուէսսէս օյան պու ֆապրիգանդն չէօրէթը ազիմէսի՝ մամուլաթը հազգընտա պիր թագրմ մէտհիյէէրէ համէթ կէօսթէրմէյիպ, անճագ չու գասարընը պէյան իտէրիգ քի, Բլէյթել Վօլֆ վէ Գ-ՈՒՄՐԱՆԵԱՍԸ ֆապրիգասը՝ հէր հանկը սէրիկի ումումիսինէ «Ալթուն միտալեա խաթըրկիզարընա» նախ օլմուշ տը։ Շունը տախի պէյանէ միւսարէթ իտէրիգ քի, Շօֆէ՝ Բլէյթլին գույրուգը բիանօսընը սակր պիշիրմէկ բիանօլարա Թէրճիհ վէ Թէրվիհ իմմիշ տիր։

Բլէյթել Վօլֆ վէ Գ-ՈՒՄՐԱՆԵԱՍԸ ֆապրիգասը՝ Մատրիտ Սէրկիի Ումումիսինէ վէ պասսուսուս Աւսթրալիատա Մէլպուրն Սէրկիի Ումումիսինէտ բիանօ Թէչէրիր իտէն Ֆրանսըզ եաղընը գէնտիսի օլուպ մուվաֆֆագիյաթը ֆէվգէլուդայէտ նախլ օլտրղընտան, Ֆրանսըզ հիւքիւմէթի՝ ֆապրիգա միւտիրի Մ. Լիոնը «Լէժիոն տ՚Ոնէօր» նիշանըյա Թաթիպ էյլէմիշ տիր։

Բիանօտա խաչվարի Թէլլէր ուսուլինի, մէգքիւր Թէլլէրի պիր սուրէթը մախսուսէտէ կալվանօ իմմէգ ուսուլինի, բիանօ իւզերինտէ «Ճինճի բէտալ» Թապիր օլընան ալէթի, Թէպտիրը ահէնկ մախսուս «գլավիվ Թրանսրգիթէօր» ալէթինի վէ սահրէյի Բլէյթել Վօլֆ վէ Գ-ՈՒՄՐ. ֆապրիգասը իհտա իմմիշ տիր։

Մ. Պօսի՝ Պէյօղլունտա Տօղրու եօլտա «Տըսիվիլին մաղազասընտա» ումումգաթէն պիր տիւգ վէ գույրուգլը բիանօ տէբօղիհօսը Թէէսիս իմմիշ օլմաղլա, էհալի հէր նէ վագթ իսթէր իսէ կիտիպ օրատա մէգքիւր բիանօլարը կէօրէպիլիր։ Եէօյլէ պիր կէօզտէն կէչիրիլտիքտէ, Բլէյթել բիանօլարընը նէ տէրէճէ ալէա վէ իւսթիւն օլտրգլարը անլաշըլըր։

ՍԱՐՐԱՖԻՅԷ

ԷՎՐՕՊԱ ՊՕՐՍԱՄԸ

Լօնտրա 25 մայիս

Ինկիլ. էհսամը Ինկ. Լիր.	099-3/16
Օսմ. էհսամը աչըլտը	16-3/4
» » գաբանտը	16-3/4
» » Սէրի Ա	29-
» » » Պ	17-1/4
» » » Ս	16-1/8
Օթօման 1871	91-1/4
Օսմանլը Պանգասը	11-7/8
Բուսիա իսթիգրազը	101-1/4
Մը.ըր .տոյ. մուԹԹահրտէ	92-1/4
» իսթիխազը	103-7/8
Տախրա Սանիյէ Մըսըր	85-7/8
Թօլիլտ իսթիգրազը	101-3/4
Մաճառիսթ. էհսամը 1877	-
Գամպիս Բարիզ 3 այ վատէ	25 38-60

Բարիզ 25 մայիս

Ֆրանս. էհ. 3 % Ֆր.	86-82½
» » 4½ %	104-75
Սէնի Օսմ. էհսամը աչըլտը	16-97½
» » գաբանտը	16-75
Մէ.դ.ոթէլէ	
Սէրի Պ.	17 10
» Ս.	16 60
Բուսիէլի շրմէնտքէրի	66 50
Օսմանլը Բէթիսի էհսամը	-
» Պանգասը	517 50
Գրէտի Լիոնէ	685-
Գրէտի Ֆոնսիէ	1330-
Գոնթուար տ՚էսգոնթ	88 75
Սիւվէյիշ ագսիոնը	2343
Բուսիա 5 % 1877	-
Իսթալիա էհսամը	96 80
Մըսըր Ֆոնտ. մուԹԹահրազ	463-75
Նուման 5 % 1873	478-75
Գամպիս 3 այ վատէ	25 18

Վիէննա 25 մայիս

Լօնտրա իսպէրինէ գամպիս	118-60
Բուսիէլի շրմէնտքէրի	54-40

ԳԱԼԱԹԱ ՊՕՐՍԱՄԸ

Եսկ. ուժ. տիւն ագչ. գար.	18-15
» » » էն եիւքսէք	18 14
» » » էն ալաղը	18-08
Պու սապահ աչըլտը	18 05
Իսթիգրազը տասիրը տիւն գար.	47 22
» » » էն եիւքսէք	47-22
» » » էն ալաղը	47 22
» » » աչըլտը	47 22
Մըսրը մուԹԹահրազ գար.	-
Պու սապահ աչըլտը	-
Սէռի Ա.	29-
» Պ.	17-10
» Գ.	18-05
Բուսիէլի շրմէնտքէրի	67-
Ագչէ ֆարկը	7-
Բէբտր Ղրշ.	30-
Հէվալիսիպ »	35-

ՊԱՆԴԱ ԱԳՍԻՕՆՆԵՐԸ

Գրէտի ժէնէրալ	9-16
Սթամպօլ պանգասը	7-28
ՄօսիէԹ ժէնէրալ	4-52
Թրամվայ	4-85

ԱԳՉԷԼԷՐԻՆ ՓՈՇԱԿԸ

Օսմ. լիրասը 100 ղրշ.ոսան	Ղբշ. Բ.
Պէկալ մէճիտիյէ ֆարգը	108-25
Մէթալիք »	102-
Պէշլիք »	104-
Ալթընըզ »	104
Ինկիլիզ լիրասը	110-52
Ֆրանսըզ ալթունը	87 55
Բօլ	90-50
Գրէմկից ալթունը	31 20
Գարպան գայմէսի	08 50

ԹԱՍՄԻՏԻՆ ԲԱՀԱՆԸՏԸ

20) լիր քեազրտ	-
50) » »	09 10
100) » »	-
500 » »	-
1000) » »	08 30
1000) » »	-

ԻԼԱՆԱԹ

ՊԱՂՐ ՍԷՐԱՍԿԷՐԻ
Ճանիպը ալիսմնտան

(Նումէրօ 3)

Զաթալճատա մէվգրի մալիմէտ թէբէ հալինտէ պուլունրգ սաթրմար գարարլաշտրրբրան իքի միլիօն գրշէ մրգտարը սէնէի սապգա հասրլաթը օյան կիյահրն պէհէր գըշէի ճէտիտի իքի բարայա թալիսի էօհտէսինտէ օյուզ, մալիսը Բուսինին ոն եէտինճի չարշէնպիհ կիւնիւ գարարը դաթիսի իմա գըլընճաղընտան, իչիրարընա թալիպ օլանլարըն մագարիր Սէրասքէրի լէվգիմամի տտիրէսինէ կէլմէյէրի իլան օլունը։

11 մայիս 1889

3—3

Վալիտր Մաճիտը հազրէթը Շէէրիյարի ճէննէթմէքեան Ապտիլ Մէճիտ խանը Ղազի թապէսէրաուհու հազրէթէրի էվգաֆը. ճէլիլէրէրինտէն Զաթալճա սանճաղը տախիլինտ վագը Թէրգօս նահիյէսինէ թապ Սթրանճա վէ Քիւրտ տաղը նամ վագֆ պէյլիք օրմանը 305 սէնէի մալիյէսինտէն իթիպարէն չէրաթը մալիսէ իլէ 5 սէնէրիկի իհալէ գըլընճաղընտան, մէզգիւր օրմանա թալիպ օլանլարը իչպու չէհրը մայիսին Ցինճը սաղը կիւնիւնտէն իթիպարէն չէհրը մէգքիւրը դալէթինէ տէկին էվգաֆը հիւմայուն խազինէսի ումումիյէ իտարէսինէ միւրաճաաթ էյլէմէյէրի.

8 մայիս 305 5—2

Քէյսուտ վէ Պալաթ նահիյէլերինին 304 սէնէսի աչար մալինտէն տէրտասթը միւզայէտէ օլուպ կէչէն նիսանրն 25ինճի կիւնիւ գարարը վէրիլէճէյի մուգատտէմա իլան իտիլէն 11174 գրշէ աթիգ բալամուտրն միւտտէթը միւզայէտէսի՝ իչպու մալրրն 25ինճի կիւնինէ գատար թէմտիտ իտիլմիշ օլտուղընտան, Թալիպ օլանլարրն միւտտէթը մէգքիւրէնին խիթամընտան էվվէլ մահալինէ վէ եախսատ մէճլիսը Մալիյէյէ միւրաճաաթ էյլէմէյէրի իլան օլունը։

11 մայիս 305 2—2

ԻԼԱՆ

Պէյօղլունտա Ինկիլիզ սէֆարէթխանէսի գարբրընընտա մուգիմ միճիլիս գասայ Լիզոր Իրիատի զիմմէթինտէ ալաճաղը օլանլարրն Գանունանամէի Թիճարէթին 199 վէ 200ինճի մատտէսի ահքեամընա թէվֆիգէն Թարիխը իլանտէն իթիպարէն 20 կիւն զարֆընտա ալաճաղլրարրնն պիր գրմա միւֆրէտտամ տէֆթէրի իլէ սէնէտաթ վէ թէմէսսիւքլէրինի պիզդամ վէ եա պիլմէքեաէ մահ. քէմէի Թիճարէթը Պահրիյէնին Թագտիմ վէ մամլուպաթընն թահգիգի ղրմինընա Թիճարէթը Պահրիյէնին իֆլասա մախսուս օտատա իշպա 305 սէնէսի հազիրանընն 5ինճէն իմիպարէն 7ինճէ տէկին սաաթ ալթրտան տօղուզա գատար թէսմիյէսինէ միւպատէրէթ օլունճաղը վէ միւտտէթը մէգքիւրէ էնսարընտա իսպաթը վիճուտ իմմէյէնլեր հագգընտա գանունը մէգքիւրընն 210ընճը մատտէսի ահքեամընն մէգքիւր իճրայէ գօնուլճաղը իլան օլունը։

Ժիւժ գօմիսէր
Հիւդեն

13 մայիս 305

PARFUMERIE
ED. PINAUD
37, Boulevard de Strasbourg, 37
PARIS
Maison de Détail : 30, Boulevard des Italiens, 30

Spécialité exclusive de la Maison
ED. PINAUD
PARFUMERIE AL'IXORA

Essence ..... à l'IXORA	
Savon ..... à l'IXORA	
Pommade .... à l'IXORA	
Huile ..... à l'IXORA	
Poudre de Riz à l'IXORA	
Vinaigre ..... à l'IXORA	
Brillantine ... à l'IXORA	
Sachets ..... à l'IXORA	
Eau de Toilette à l'IXORA	
Cosmétique .. à l'IXORA	

EAU DE QUININE
Tonique — Hygiène de la Tête

BOUQUET DE L'EXPOSITION
DE PARIS 1889

Spécialité d'Essences superfines pour le Mouchoir :
OPOPONAX — HÉLIOTROPE BLANC
THÉODORA
IRIS — VIOLETTES DE PARME

SAVON SUPÉRIEUR AU SUC DE LAITUE
POUDRE DE RIZ REINE
ÉLIXIR DENTIFRICE ODONTALGIQUE

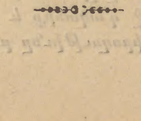

ԽՔՏԱԿԱՊԻՉ ԱՆԷՍԹԵԼԱԲԷ
ԻՏԱԼԻԱՅԻ

Պէէէր հաֆթա օլառագ Տէրասատէթէ Իսքէնտէրիյէ վէ Սուրիա պէյնինտէ սիրբաթ ըսսթաար.

Տիւտերլիչ գաբտանքն թահթը գօմանտասքն. ատա Շարգիյէ նամ վապօր 1500 Թահնէթթ համուլէնինտ վէ 150 պարկիր գուվվէթինտէ օլարագ ալաֆրանկա մայիսին 29ընը չարշէնպիհ կիւնիւ էօյլէնատէն սոնրա ալաֆր. ատաթ 4տէ Տէրասատէթինէն հարաքէթէյէ ԶԱՆԱԳ ԳԱԼԷ, ՄԻՏԻԼԼԻ, ԻԶՄԻՐ վէ ԲԻՐԻԵՆԷ օղրալագ բազար էրթեսի ատապհլրրն 4 պուչուգ կիւնտէն ԻՍԿԷՆՏԷՐԻՑԷԼԷ մուվասէլէթ իտէճէք տիր։ Եօլճու պիլէթլէրի ֆամիլիատա վէ կիտպ կէլմէ ալընարգտա, Թէնզիլ ֆիյաթլա ֆիճրուբէթ օլունը։

Վաքօրտա պիրինճի սընքի սուրիա Թագէրմ, պանեօ օտասը, հէքիմ վէ խրամէթճի գասրն վար տը։

Ինճէ բօսթան մէգքիւրէնին ԻՍԿԷՆՏԷՐԻՑԷՆ հեր չարշէնպիհ սապահընը հարէքէթ իտէն Պէրդիէթիւշ Շամ վաքօրլարը տօղրու ԵԱ-ՖԱ.յա հարէքէթ իտուպ ԻՍԿԷՆՏԷՐԻՑԷՆ 14 սաաթտա ՊէՑՐՈՒԹԱ վարը օյուզ, վէ ԹԱՐԱԼՈՒՆՈ,